

Forventningsundersøkelser for Norges Bank

Undersøkelser blant økonomieksperter, parter i arbeidslivet,
næringslivsledere og husholdninger

3. kvartal 2014

29.08.2014

Forord

Opinion utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs- og renteutviklingen blant økonomer i finansnæringen og akademia, partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdninger. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Økonomer innenfor finansnæringen og akademia, samt representanter for partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner blir intervjuet på web, det samme gjelder lederne i næringslivet. Husholdningene er derimot intervjuet via telefon.

Forventningsundersøkelsen er hittil gjennomført 50 ganger, og ble første gang gjennomført i februar 2002. Opinion har publisert undersøkelsen fra og med 1. kvartal 2009. Undersøkelsen er tidligere gjennomført av TNS Gallup.

Oslo, august 2014

Ansvarlig for undersøkelsen hos Opinion er:

Reidar Dischler

Telefon: 994 89 217

E-post: rd@opinion.no

Innholdsfortegnelse

Forord	1
Innholdsfortegnelse.....	2
Sammendrag.....	3
Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomiekspertene.....	4
Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet.....	4
Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne.....	4
Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene.....	5
Spørreskjema.....	6
Indeks (tabeller og grafer)	7
Resultater - økonomiekspertene	8
Resultater - partene i arbeidslivet	16
Resultater - næringslivslederne	22
Resultater - husholdningene.....	32
Tekniske kommentarer - økonomene og partene i arbeidslivet.....	39
Tekniske kommentarer - næringslivslederne	40
Tekniske kommentarer - husholdningene.....	41

Sammendrag

De kortsiktige prisforventningene

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder er i tredje kvartal 2014 på 2,2 prosent, opp 0,1 sammenlignet med forrige kvartal. Partene i arbeidslivet forventer i tredje kvartal 2014 en generell prisstigning om 12 måneder på 2,3 prosent. Dette er ned 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal. Næringslivslederne forventer en generell prisstigning om 12 måneder på 2,4 prosent, det samme som i forrige kvartal. Husholdningene forventer at prisene skal stige med 2,9 prosent i løpet av det neste året, en oppgang på 0,1.

Forventet utvikling i årslønnsvekst

Økonomene oppgir i tredje kvartal 2014 at de forventer en årslønnsvekst for 2014 på 3,6 prosent, det samme som i forrige kvartal. Partene i arbeidslivet forventer en gjennomsnittlig årslønnsvekst for 2014 på 3,5 prosent, også det likt med estimatet fra forrige kvartal. Næringslivslederne forventer i tredje kvartal 2014 at årslønnsveksten i 2014 blir på 3,2 prosent, opp 0,1 fra forrige kvartal. Forventet lønnsvekst i løpet av det neste året blant husholdningene er på 2,4 prosent, det samme som i forrige kvartal.

Forventet utvikling i lønnsomhet

26,4 prosent av næringslivslederne forventer at lønnsomheten i egen bedrift skal bli bedre de neste 12 månedene, mot 25,7 prosent i forrige kvartal. Andelen næringslivsledere som forventer svekket lønnsomhet i tiden fremover er 21,7 prosent mot 26,7 i forrige kvartal. Lønnsomhetsindeksen for de neste 12 månedene går opp fra -1,0 poeng i andre kvartal 2014 til 4,7 poeng i tredje kvartal 2014.

Om undersøkelsen

Opinion utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs- og renteutviklingen blant økonomer i finansnæringen og akademia, representanter fra partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdninger. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Denne rapporten med hovedfunnene fra forventningsundersøkelsen blir i sin helhet lagt ut på Opinion nettsider (www.opinion.no). Fra 2009 er undersøkelsen blant næringslivslederne utvidet slik at bedrifter med 20 ansatte eller flere er i målgruppen (mot tidligere 50 ansatte eller flere). I tillegg intervjues nå 500 bedriftsledere mot tidligere 300 intervjuer.

Undersøkelsene er gjennomført i tidsrommet fra 4. til 27. august 2014.

Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomiekspertene

Prisvekst på kort sikt

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder er i tredje kvartal 2014 på 2,2 prosent, opp 0,1 fra forrige kvartal. Forventet prisstigning om 2 år går opp fra 2,3 prosent i andre kvartal til 2,4 prosent i tredje kvartal 2014. Forventningene til prisstigningen om 5 år er 2,6 prosent, mot 2,4 prosent i forrige kvartal.

Forventninger til årslønnsvekst

Økonomene oppgir i tredje kvartal 2014 at de forventer en årslønnsvekst for 2014 på 3,6 prosent, det samme som i forrige kvartal. For 2015 forventer økonomene en årslønnsvekst på 3,5 prosent. Økonomenes forventninger til den gjennomsnittlige årslønnsveksten om 5 år er på 3,6 prosent.

Kronekurs

Samlet sett tror 47,5 prosent av økonomene at kronekursen vil stige i løpet av de neste 12 månedene. Dette er en oppgang fra forrige kvartal da 43,6 prosent forventet det samme. 40,0 prosent tror at kronekursen om 12 måneder vil være uendret, og 12,5 prosent tror at kronekursen vil være svekket. Gjennomsnittlig forventet stigning i kronekursen (målt ved konkurransekursindeksen) om 12 måneder er 1,3 prosent, ned fra 1,4 prosent i forrige kvartal.

Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet

Prisvekst på kort sikt

Partene i arbeidslivet forventer i tredje kvartal 2014 en generell prisstigning om 12 måneder på 2,3 prosent, dette er en nedgang på 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal. Forventet prisvekst om to år er 2,4 prosent, en nedgang på 0,2 fra forrige kvartal. Forventet prisstigning om 5 år er 2,7 prosent, opp 0,2 fra forrige kvartal.

Forventninger til årslønnsvekst

Partene i arbeidslivet forventer i tredje kvartal 2014 en gjennomsnittlig årslønnsvekst for 2014 på 3,5 prosent, det samme som i forrige kvartal. For 2015 forventer partene i arbeidslivet en årslønnsvekst på 3,5 prosent, opp 0,2 fra forrige kvartal. Forventet årslønnsvekst om 5 år er 3,4 prosent, opp 0,1 fra forrige kvartal.

Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne

Prisvekst på kort sikt

Næringslivslederne forventer i tredje kvartal 2014 en generell prisstigning om 12 måneder på 2,4 prosent, dette er uendret fra forrige kvartal. Om 2 år forventer de en generell prisstigning på 3,2 prosent, også det på nivå med forventningene i forrige kvartal.

Forventer til innkjøps- og utsalgspriser

74,7 prosent av næringslivslederne tror at bedriftens innkjøpspriser vil øke omtrent like mye de neste 12 månedene sammenlignet med siste 12 måneder, mot 78,1 prosent i forrige kvartal. 12,2 prosent tror i tredje kvartal 2014 at innkjøpsprisene vil øke mer, mot 12,5 prosent i forrige kvartal. 10,5 prosent tror de vil øke mindre, en oppfatning 9,2 prosent hadde i forrige kvartal.

57,0 prosent av næringslivslederne tror at bedriftens utsalgspriser vil øke omtrent like mye de neste 12 månedene sammenlignet med siste 12 måneder, mot 63,9 prosent i forrige kvartal. 10,9 prosent av bedriftslederne tror i tredje kvartal 2014 at utsalgsprisene vil øke mer, en nedgang fra 12,9 i forrige kvartal. 28,7 prosent tror de vil øke mindre, opp fra 23,0 prosent i forrige kvartal.

Forventninger til årslønnsvekst

Næringslivslederne forventer i tredje kvartal 2014 at årslønnsveksten i 2014 blir på 3,2 prosent, opp 0,1 fra forrige kvartal. Også for 2015 forventer næringslivslederne en lønnsvekst på 3,2 prosent.

Forventninger til lønnsomhet

37,1 prosent av næringslivslederne oppgir i tredje kvartal 2014 at lønnsomheten i egen bedrift er bedret i løpet av de siste 12 månedene. I forrige kvartal var det 35,3 prosent som sa det samme. Andelen næringslivsledere som oppgir at lønnsomheten er svekket siste året er 32,0 prosent, mot 32,3 prosent i forrige kvartal. 30,5 prosent oppgir uendret lønnsomhet siste 12 måneder. Lønnsomhetsindeksen er 5,1 poeng, opp fra 3,0 i forrige kvartal.

I tredje kvartal 2014 er det 26,4 prosent av næringslivsledere som forventer bedre lønnsomhet neste 12 måneder. 25,7 prosent mente det samme i forrige kvartal. Andelen næringslivsledere som forventer svekket lønnsomhet i tiden fremover er 21,7 mot 26,7 i forrige kvartal. 50,9 prosent mener lønnsomheten vil holde seg uendret. Lønnsomhetsindeksen for de neste 12 månedene går opp fra -1,0 poeng i andre kvartal til 4,7 poeng i tredje kvartal 2014.

Forventninger til sysselsetting

Andelen næringslivsledere som oppgir at bedriften forventer å ha flere ansatte om 12 måneder er 30,0 prosent i tredje kvartal 2014, mot 32,5 prosent i forrige kvartal. Andelen næringslivsledere som forventer å ha færre ansatte om 12 måneder er 20,3, mens 49,0 prosent forventer like mange ansatte om 12 måneder. Nettotallet i sysselsettingsindeksen (fremtidig) går ned fra 14,1 poeng til 9,7 poeng.

Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene

Prisvekst på kort sikt

I tredje kvartal 2014 forventer husholdningene at prisene skal stige med 2,9 prosent i løpet av det neste året, opp 0,1 fra forrige kvartal. Husholdningene forventer en prisvekst om 2-3 år på 4,6 prosent, opp 0,3 fra forrige kvartal.

Forventninger til årslønnsvekst

Forventet lønnsvekst i løpet av det neste året blant husholdningene er i tredje kvartal 2014 på 2,4 prosent, det samme som i andre kvartal 2014.

Forventninger til renteutviklingen

I tredje kvartal 2014 forventer 29,1 prosent av husholdningene renteøkning de neste 12 månedene, det samme som i forrige kvartal. 6,3 prosent av husholdningene forventer rentefall, noe 9,8 prosent mente i forrige kvartal, mens 59,2 prosent forventer uendret rente.

Spørreskjema

Til økonomieksperter og partene i arbeidslivet:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2014?
5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2015?
6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?
- 7a) Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?
- 7b) Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg? (Hvis svart styrket eller svekket i spørsmål 7a)

Til næringslivslederne:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?
2. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?
3. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
4. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
5. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2014?
6. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2015?
7. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 månedene?
8. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 månedene?
9. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?
10. Tror du bedriften om 12 måneder vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

Til husholdningene:

- 1a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?
- 1b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?
- 2a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil være høyere, uendret eller lavere enn i dag?
- Hvis høyere: Vil prisene vokse raskere, saktere eller i samme takt som i dag?
- 2b. Hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?
3. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?
4. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?
5. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Indeks (tabeller og grafer)

Økonomiekspertene

1. Forventet prisstigning om 12 måneder
2. Forventet prisstigning om 2 år
3. Forventet prisstigning om 5 år
4. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
5. Forventet årslønnsvekst for neste år
6. Forventet årslønnsvekst om 5 år
- 7a. Forventet utvikling i kronkursen om 12 mnd.
- 7b. Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

Partene i arbeidslivet

8. Forventet prisstigning om 12 måneder
9. Forventet prisstigning om 2 år
10. Forventet prisstigning om 5 år
11. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
12. Forventet årslønnsvekst for neste år
13. Forventet årslønnsvekst om 5 år

Næringslivslederne

14. Forventet generell prisstigning om 12 måneder
15. Forventet generell prisstigning om 2 år
16. Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd
17. Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd
18. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift i år
19. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift neste år
20. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd
21. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd
22. Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden
23. Antatt antall ansatte om 12 mnd

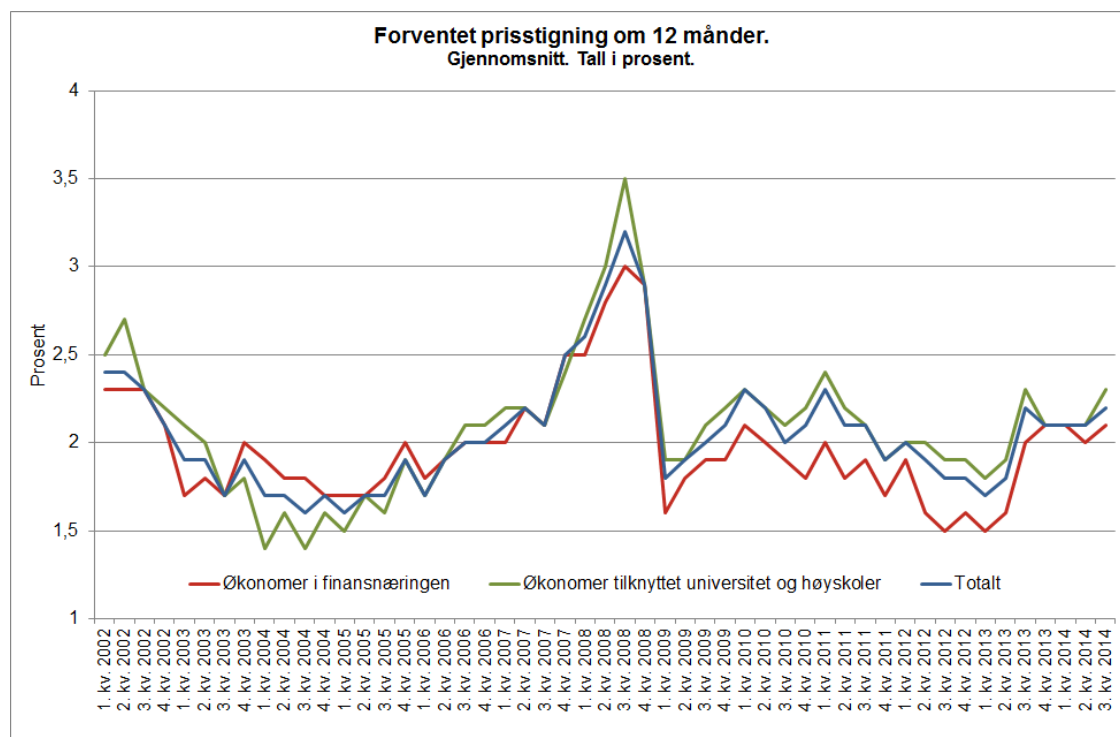
Husholdningene

- 24a. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd
- 24b. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent
- 25a. Forventet prisendring neste 12 mnd
- 25b. Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent
26. Forventet prisvekst om 2-3 år
27. Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent
28. Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Resultater - økonomiekspertene

Indeks 1:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

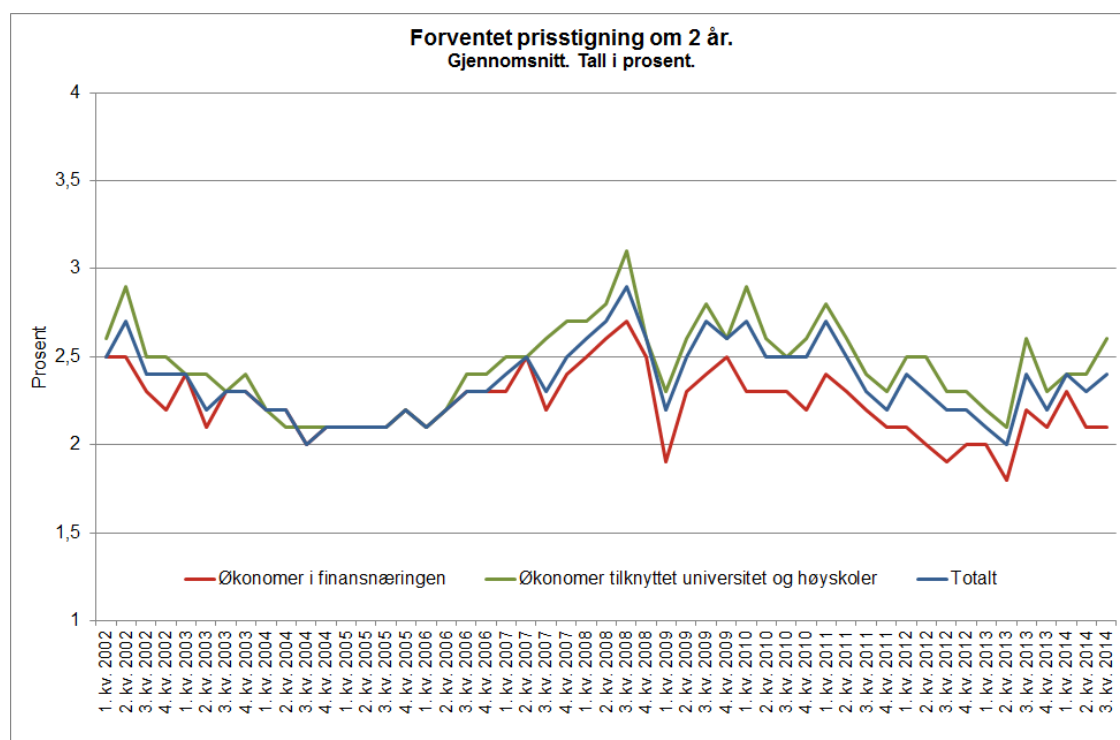

Forventet prisstigning om 12 måneder	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	2,0	2,1
Laveste verdi	1,0	-0,5
Høyeste verdi	3,0	3,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,3
Laveste verdi	1,6	2,0
Høyeste verdi	3,5	3,2
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,2
Utvalg	55	40

Samlet sett er økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder i tredje kvartal 2014 på 2,2 prosent, opp 0,1 fra forrige kvartal. Økonomer i finansnæringen forventer en prisstigning på 2,1 om 12 måneder, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler forventer en prisstigning om 12 måneder på 2,3 prosent.

Indeks 2:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

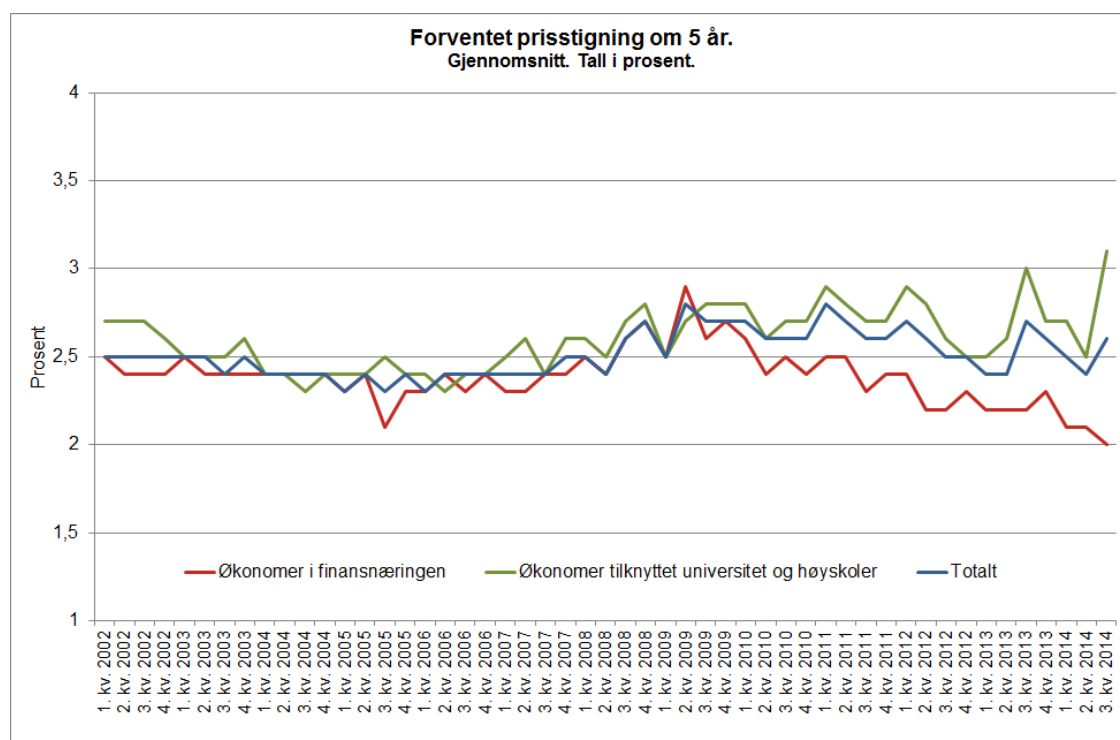

Forventet prisstigning om 2 år	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,1
Laveste verdi	1,0	1,0
Høyeste verdi	4,0	2,7
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,6
Laveste verdi	1,5	2,0
Høyeste verdi	4,0	4,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,4
Utvalg	55	40

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 2 år er i tredje kvartal 2014 på 2,4 prosent, en oppgang fra 2,3 prosent i forrige kvartal. Økonomer i finansnæringen opprettholder sitt estimat fra 2,1 prosent, og økonomer tilknyttet universitet/høyskoler oppjusterer sitt estimat til 2,6 prosent.

Indeks 3:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

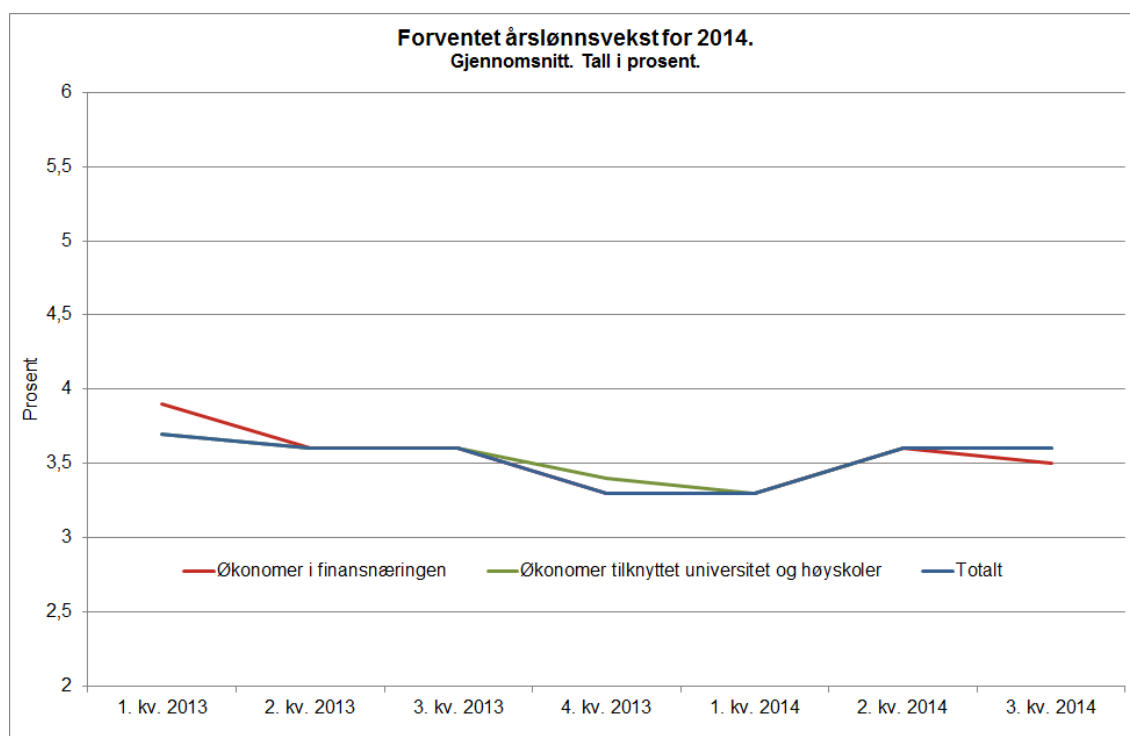

Forventet prisstigning om 5 år	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,0
Laveste verdi	1,0	1,0
Høyeste verdi	3,5	2,5
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	2,5	3,1
Laveste verdi	1,5	2,0
Høyeste verdi	4,5	8,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,6
Utvalg	54	39

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 5 år er i tredje kvartal 2014 på 2,6 prosent, opp 0,2 prosentpoeng fra forrige kvartal. Økonomer i finansnæringen nedjusterer sitt estimat til 2,0 prosent, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler oppjusterer sitt estimat til 3,1 prosent.

Indeks 4:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2014?

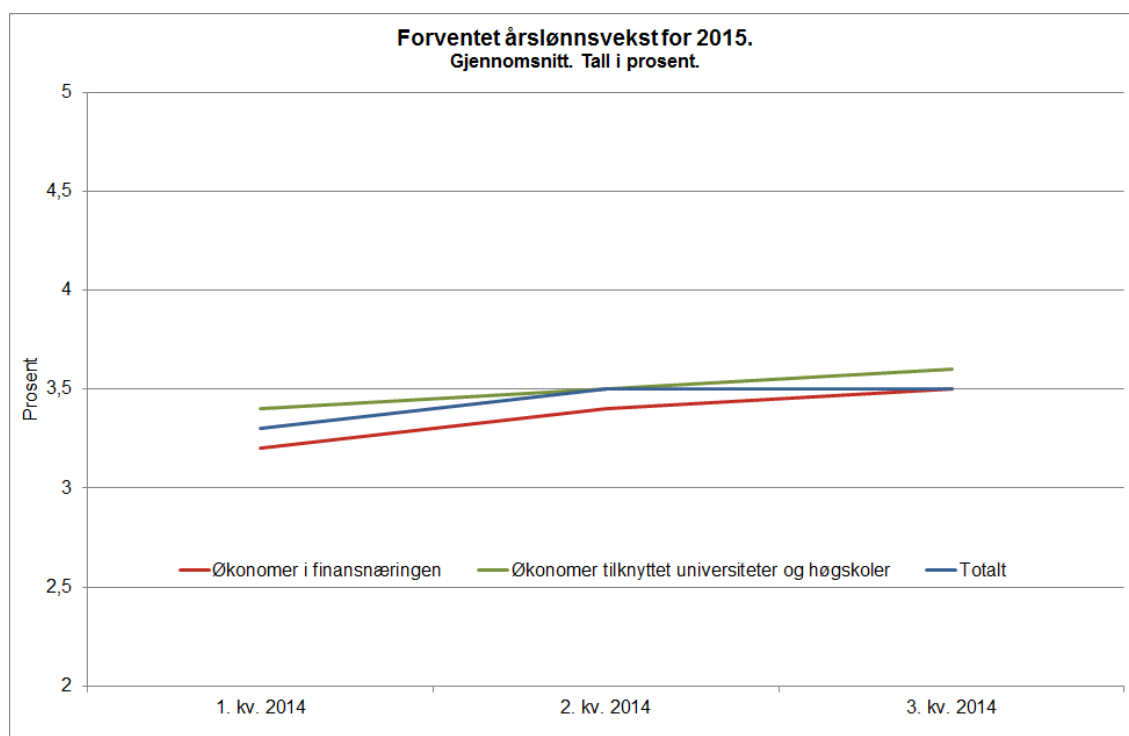

Forventet årslønnsvekst for 2014	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,5
Laveste verdi	3,0	3,0
Høyeste verdi	4,0	4,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,6
Laveste verdi	3,0	2,5
Høyeste verdi	4,2	4,5
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,6
Utvalg	55	40

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2014 er på 3,6 prosent, som er det samme som i forrige kvartal. Økonomer i finansnæringen har et estimat på 3,5 prosent og økonomer tilknyttet universitet/høyskoler tror lønnsveksten blir 3,6 prosent.

Indeks 5:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2015?

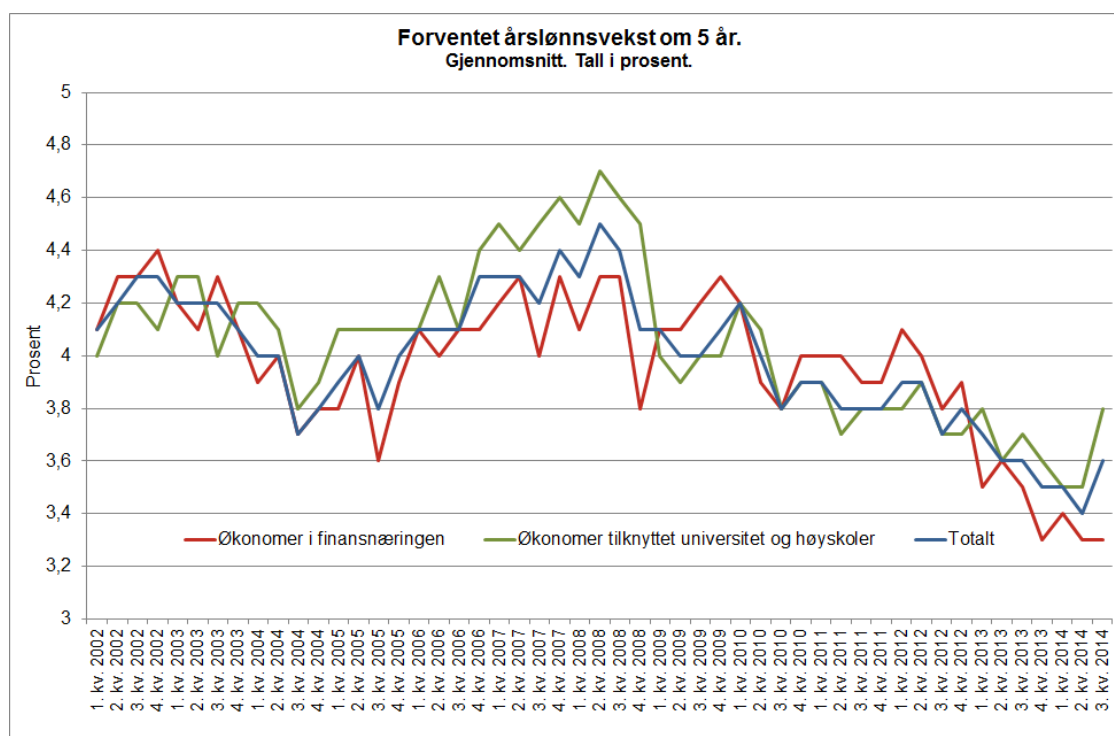

Forventet årslønnsvekst for 2015	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,5
Laveste verdi	2,5	2,5
Høyeste verdi	5,0	4,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,6
Laveste verdi	2,5	2,0
Høyeste verdi	5,0	5,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,5
Utvalg	54	40

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2015 er samlet sett 3,5 prosent. Økonomer i finansnæringen forventer en årslønnsvekst for 2015 på 3,5 prosent, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler forventer en årslønnsvekst neste år på 3,6 prosent.

Indeks 6:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

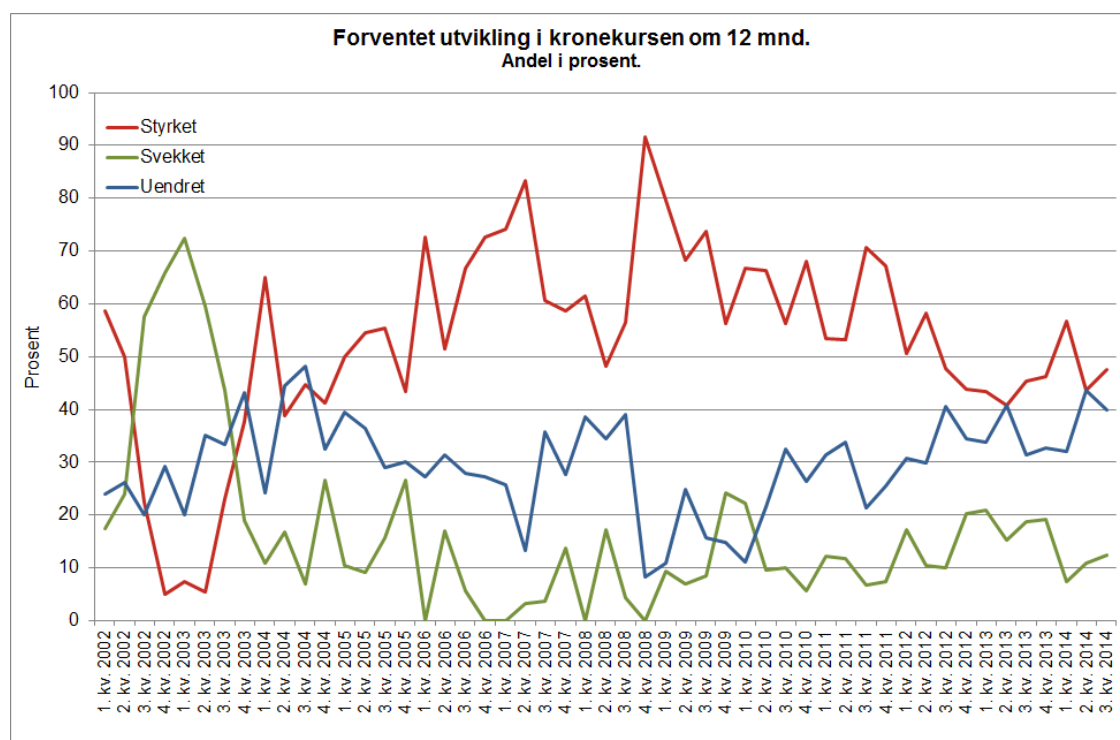

Forventet årslønnsvekst om 5 år	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,3
Laveste verdi	2,0	1,0
Høyeste verdi	4,5	4,5
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,8
Laveste verdi	2,0	0,0
Høyeste verdi	5,0	8,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,6
Utvalg	54	39

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) er 3,6 prosent. Økonomer i finansnæringen forventer en gjennomsnittlig langsiktig årslønnsvekst på 3,3 prosent, det samme som i forrige kvartal, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler oppjusterer sitt estimat fra 3,5 til 3,8 prosent.

Indeks 7A:

Tror du den effektive kronkursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?

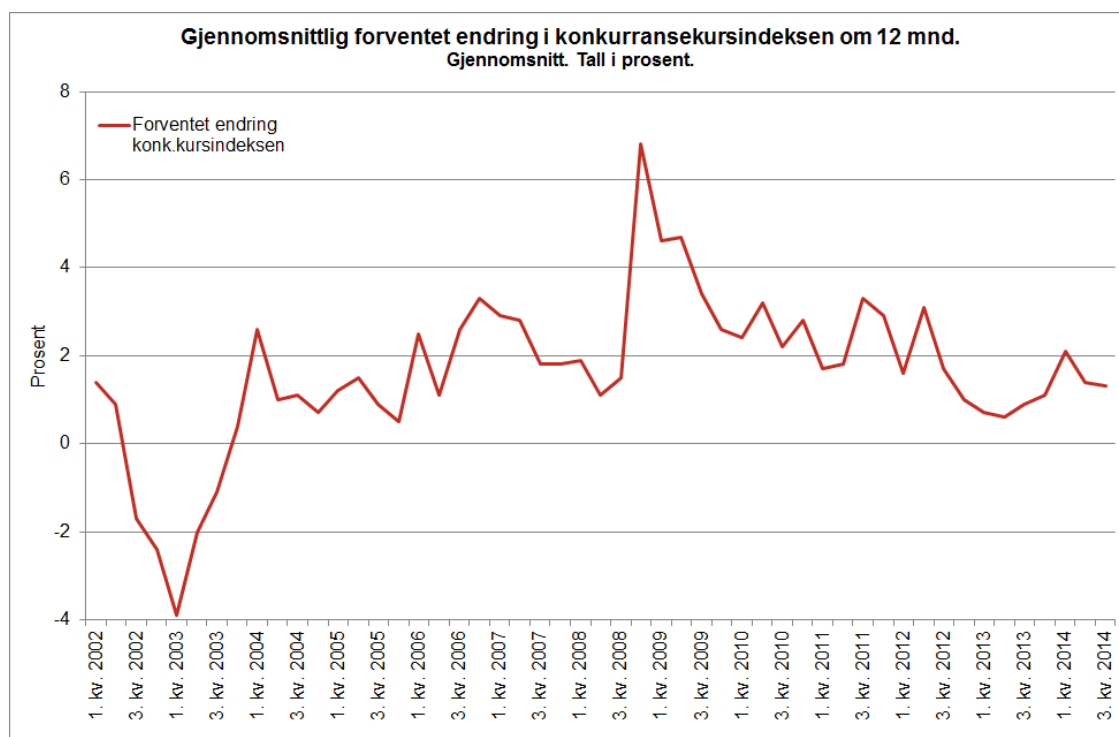

Forventet utvikling i kronkursen om 12 mnd.	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Økonomer i finansnæringen		
Styrket	72,7	61,1
Uendret	18,2	22,2
Svekket	9,1	16,7
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Styrket	24,2	36,4
Uendret	60,6	54,5
Svekket	12,1	9,1
Totalt alle økonomer		
Styrket	43,6	47,5
Uendret	43,6	40,0
Svekket	10,9	12,5
Utvalg	55	40

Andelen økonomer som forventer at kronkursen (målt ved konkurransekursindeksen) vil styrkes på ett års sikt er på 47,5, mot 43,6 i forrige kvartal. Andelen økonomer som forventer en svekket kronkurs er høyere enn i forrige kvartal, nå 12,5 prosent mot 10,9 prosent i forrige kvartal, mens andelen som forventer at kronkursen på ett års sikt vil være uendret er 40,0 prosent.

Indeks 7B:

Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg (Hvis svart styrket/svekket i spørsmål 7A)?

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

2. kvartal 2014

3. kvartal 2014

Økonomer i finansnæringen

Gjennomsnittlig verdi

2,3

1,5

Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler

Gjennomsnittlig verdi

0,7

1,2

Totalt alle økonomer

Gjennomsnittlig verdi

1,4

1,3

Utvalg

53

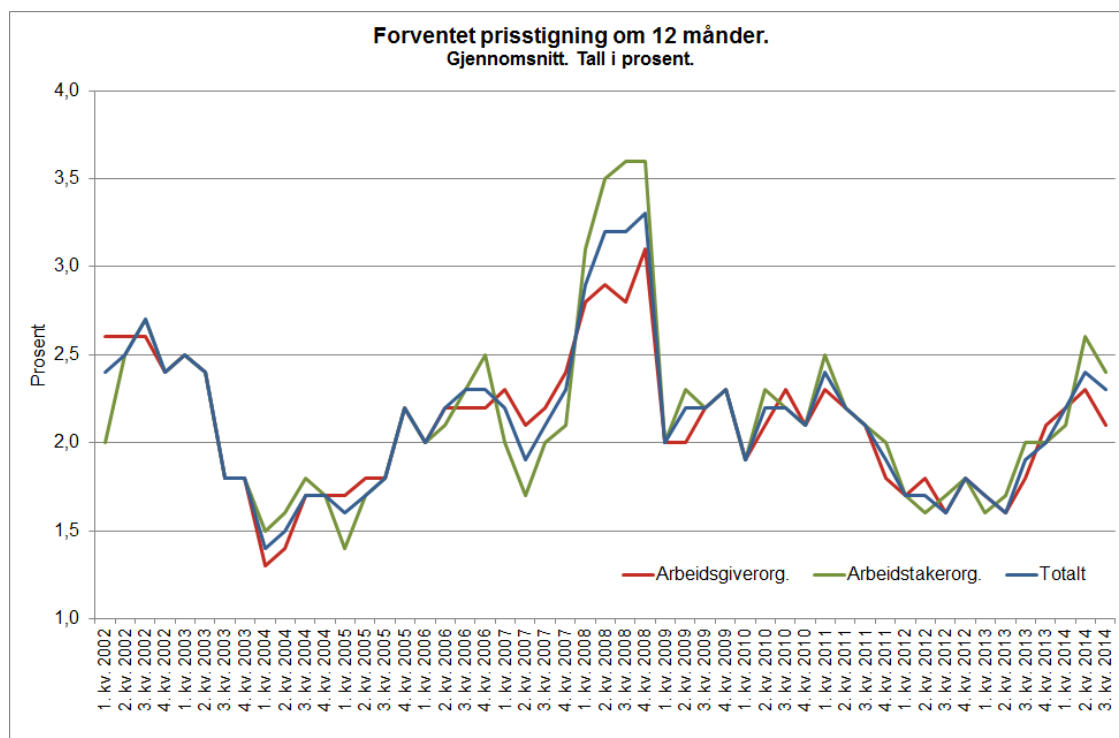
40

I tredje kvartal 2014 forventer det samlede utvalget av økonomer at kronekursen skal styrke seg med 1,3 prosent på 12 måneders sikt. Dette er en nedgang på 0,1 fra forrige kvartal.

Resultater - partene i arbeidslivet

Indeks 8:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

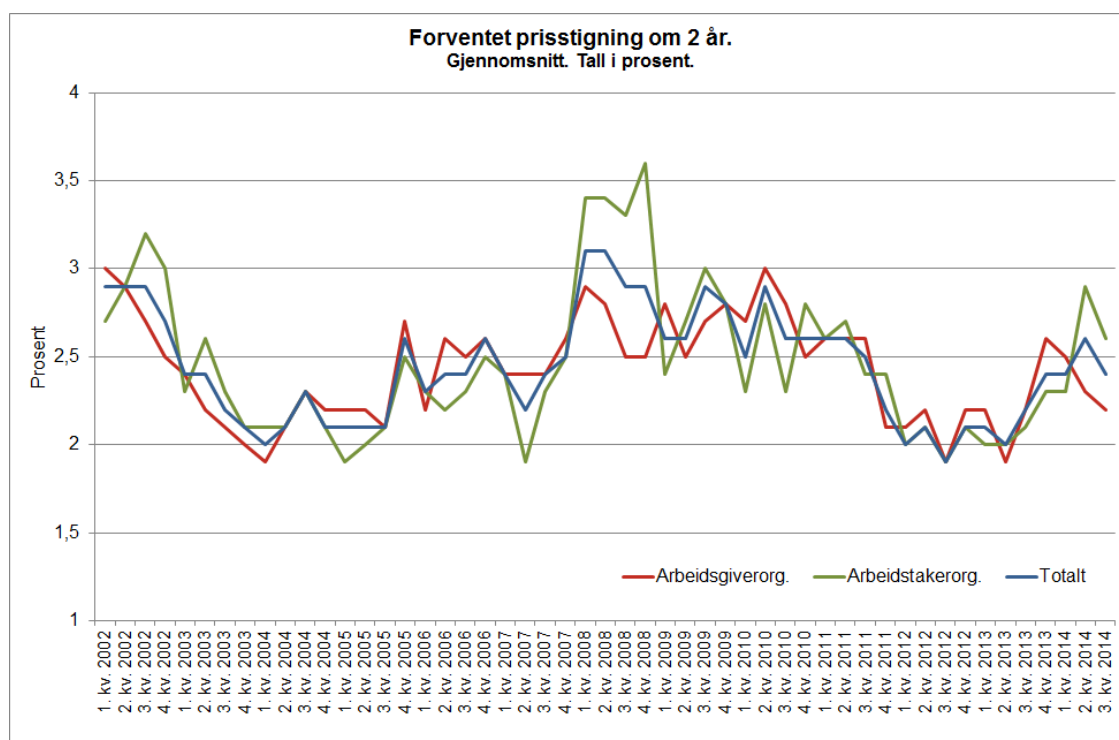

Forventet prisstigning om 12 måneder	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,1
Laveste verdi	2,0	1,5
Høyeste verdi	3,0	2,6
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,4
Laveste verdi	1,9	1,5
Høyeste verdi	3,0	3,0
Totalt for partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,3
Utvalg	22	20

Blant arbeidslivsorganisasjonene er forventet prisstigning om 12 måneder på 2,3 prosent, en nedgang på 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal. Forventningene hos arbeidsgiverorganisasjonene går ned fra 2,3 prosent til 2,1 prosent, mens forventningene hos arbeidstakerorganisasjonene går ned fra 2,6 til 2,4.

Indeks 9:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

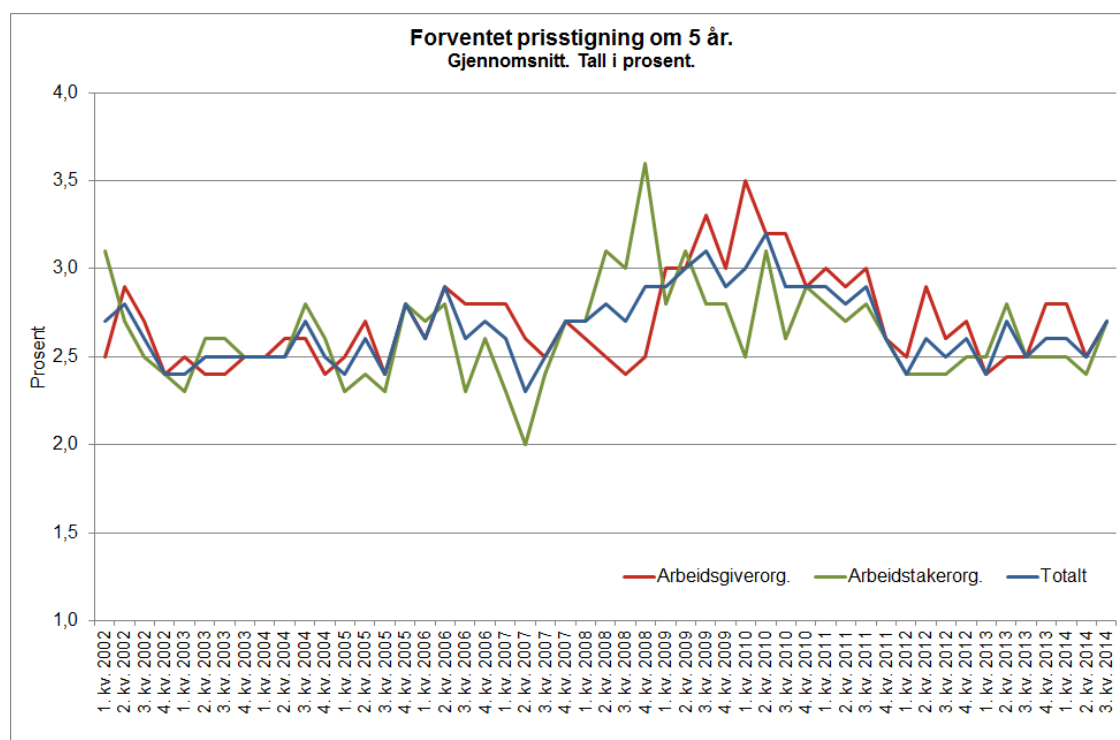

Forventet prisstigning om 2 år	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,2
Laveste verdi	2,0	1,5
Høyeste verdi	2,9	3,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,9	2,6
Laveste verdi	1,7	2,0
Høyeste verdi	7,0	3,0
Totalt for partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,4
Utvalg	22	20

Forventet prisvekst om to år blant partene i arbeidslivet er 2,4 prosent, ned 0,2 fra forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene nedjusterer sitt estimat med 0,1 prosentpoeng til 2,2 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene nedjusterer sitt estimat til 2,6 prosent.

Indeks 10:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

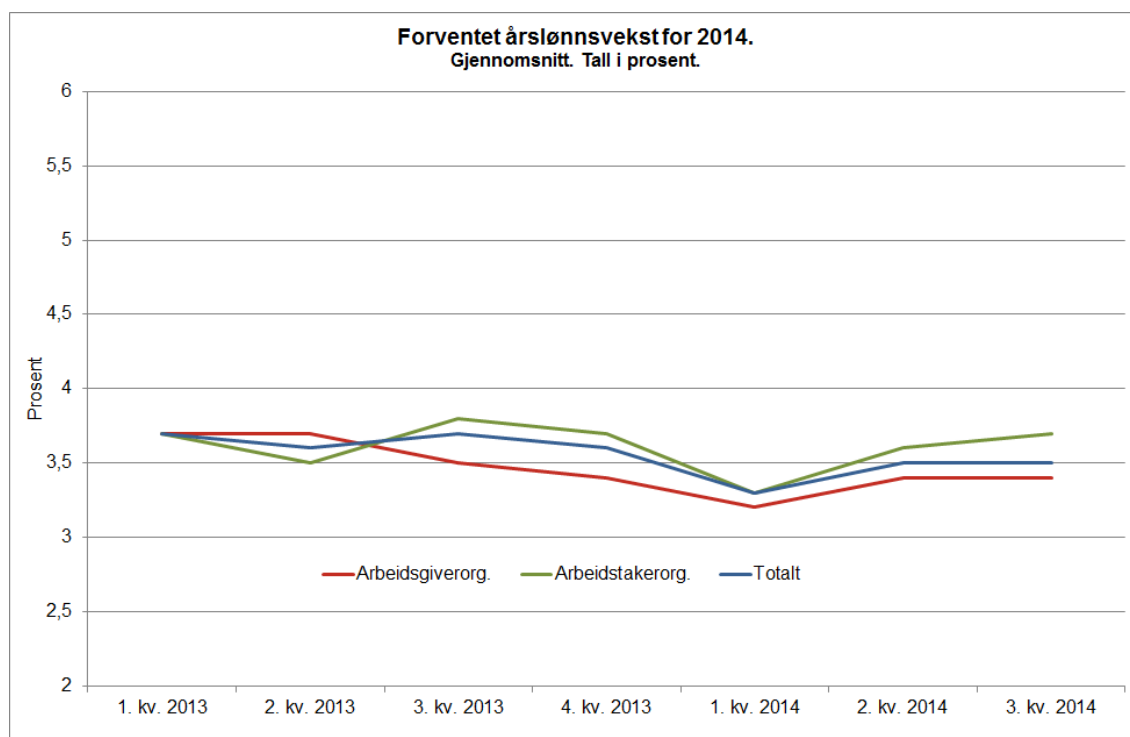

Forventet prisstigning om 5 år	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,7
Laveste verdi	2,0	2,0
Høyeste verdi	3,5	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,7
Laveste verdi	2,0	2,0
Høyeste verdi	3,5	3,5
Totalt for partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,7
Utvalg	21	20

Forventet prisstigning om 5 år er blant partene i arbeidslivet på 2,7 prosent, opp 0,2 fra forrige kvartal. Estimert fra både arbeidsgiverorganisasjonene og arbeidstakerorganisasjonene er på 2,7 prosent.

Indeks 11:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2014?

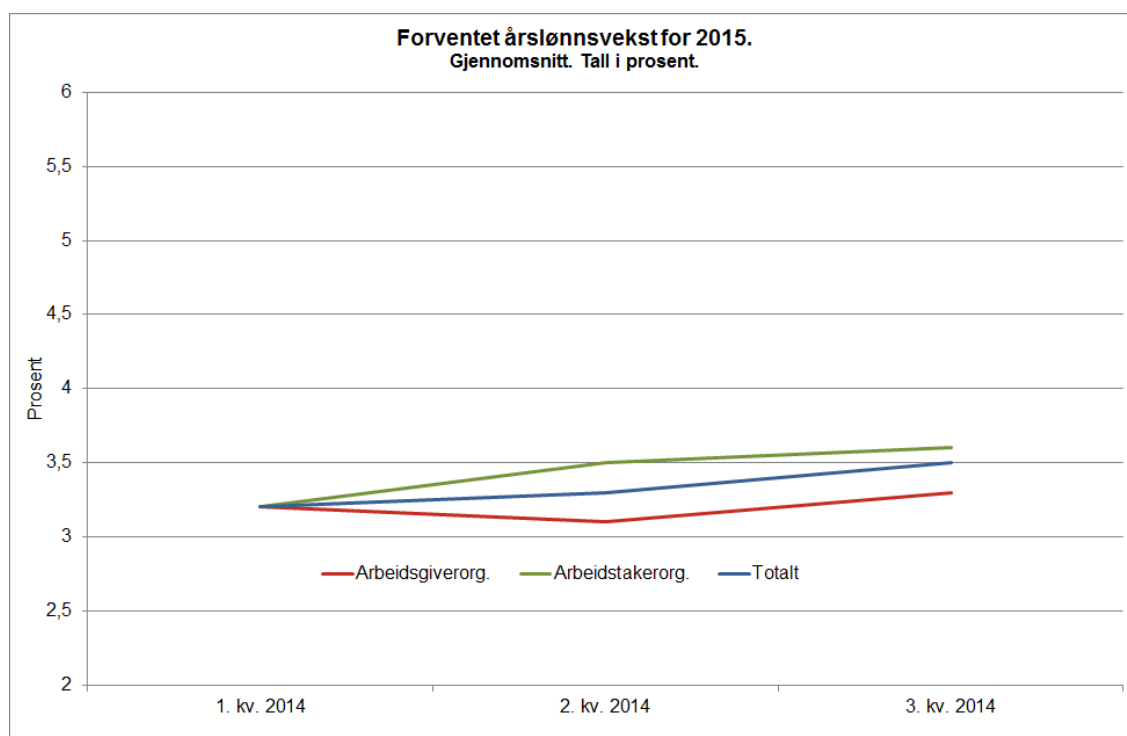

Forventet årslønnsvekst for 2014	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,4
Laveste verdi	2,7	3,0
Høyeste verdi	4,0	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,7
Laveste verdi	3,3	3,3
Høyeste verdi	4,0	4,3
Totalt for alle partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,5
Utvalg	22	20

Forventet årslønnsvekst for 2014 er blant partene i arbeidslivet 3,5 prosent, uendret fra forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene estimerer en årslønnsvekst på 3,4 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene har et estimat på 3,7 prosent.

Indeks 12:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2015?

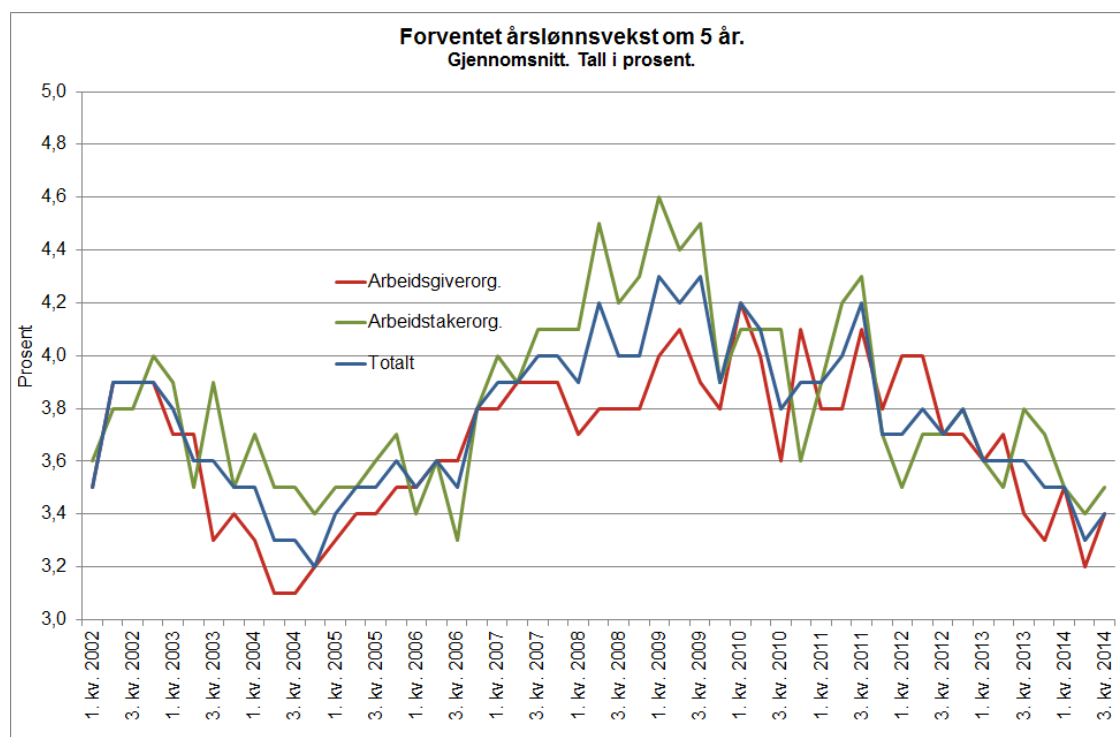

Forventet årslønnsvekst for 2015	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,1	3,3
Laveste verdi	2,0	2,0
Høyeste verdi	3,8	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,6
Laveste verdi	3,0	3,0
Høyeste verdi	4,0	4,5
Totalt for alle partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,5
Utvalg	22	20

Forventet årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet for 2015 er 3,5 prosent. Arbeidsgiverorganisasjonene har et estimat på 3,3, mens arbeidstakerorganisasjonene sitt estimat er 3,6.

Indeks 13:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

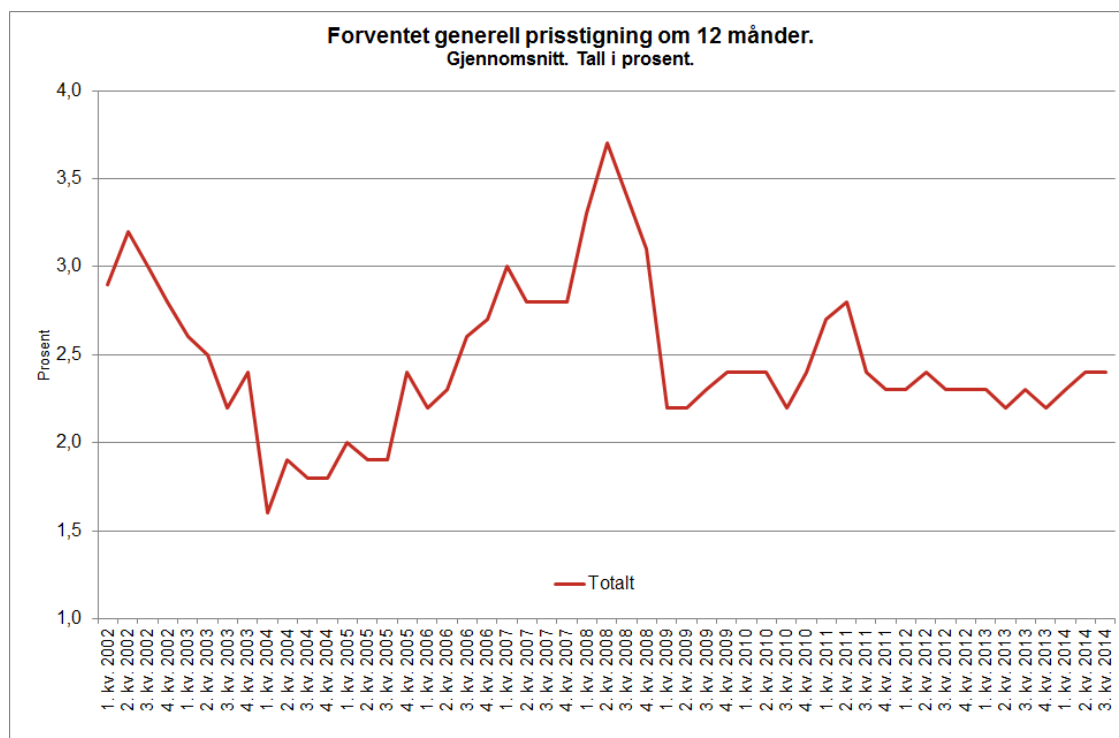
Forventet årslønnsvekst om 5 år	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,2	3,4
Laveste verdi	2,0	1,0
Høyeste verdi	4,5	4,5
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,5
Laveste verdi	3,0	3,0
Høyeste verdi	4,5	4,5
Totalt for alle partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,4
Utvalg	21	19

Arbeidslivsorganisasjonenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) er i tredje kvartal 2014 på 3,4 prosent, opp 0,1 fra forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterer sitt estimat fra 3,2 til 3,4 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterer sitt estimat fra 3,4 til 3,5 prosent.

Resultater - næringslivslederne

Indeks 14:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

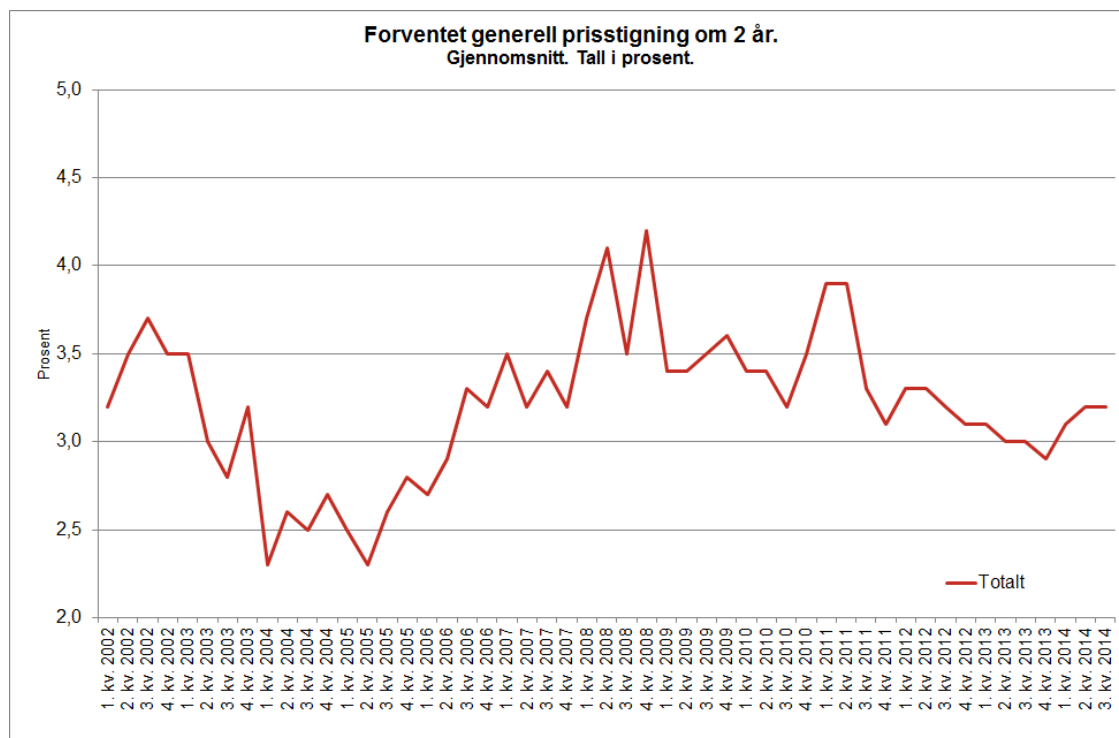

Forventet generell prisstigning om 12 mnd	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,5
Laveste verdi	-2,0	-5,0
Høyeste verdi	7,0	7,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,4
Laveste verdi	0,0	-1,0
Høyeste verdi	6,0	6,0
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,4
Utvalg (vektet)	369	387

Næringslivsledernes estimat om forventet prisstigning om 12 måneder er 2,4 prosent i tredje kvartal 2014. Dette er det samme som i forrige kvartal.

Indeks 15:

Hva tror du prisstigningen er om 2 år?

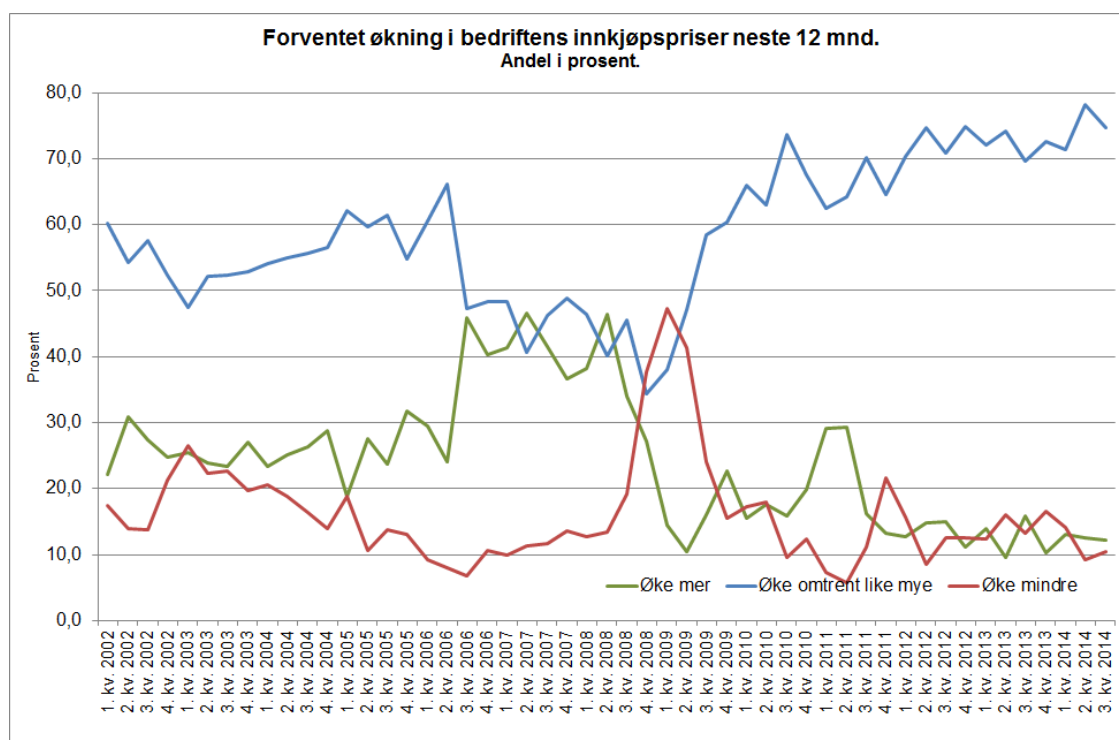

Forventet generell prisstigning om 2 år	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	3,1	3,2
Laveste verdi	-2,0	0,0
Høyeste verdi	10,0	9,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	3,2	3,1
Laveste verdi	0,0	-1,0
Høyeste verdi	7,0	8,0
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	3,2	3,2
Utvalg (vektet)	359	367

Forventet prisstigning om 2 år er i tredje kvartal 2014 på 3,2 prosent. Dette er på samme nivå som i forrige kvartal.

Indeks 16:

Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

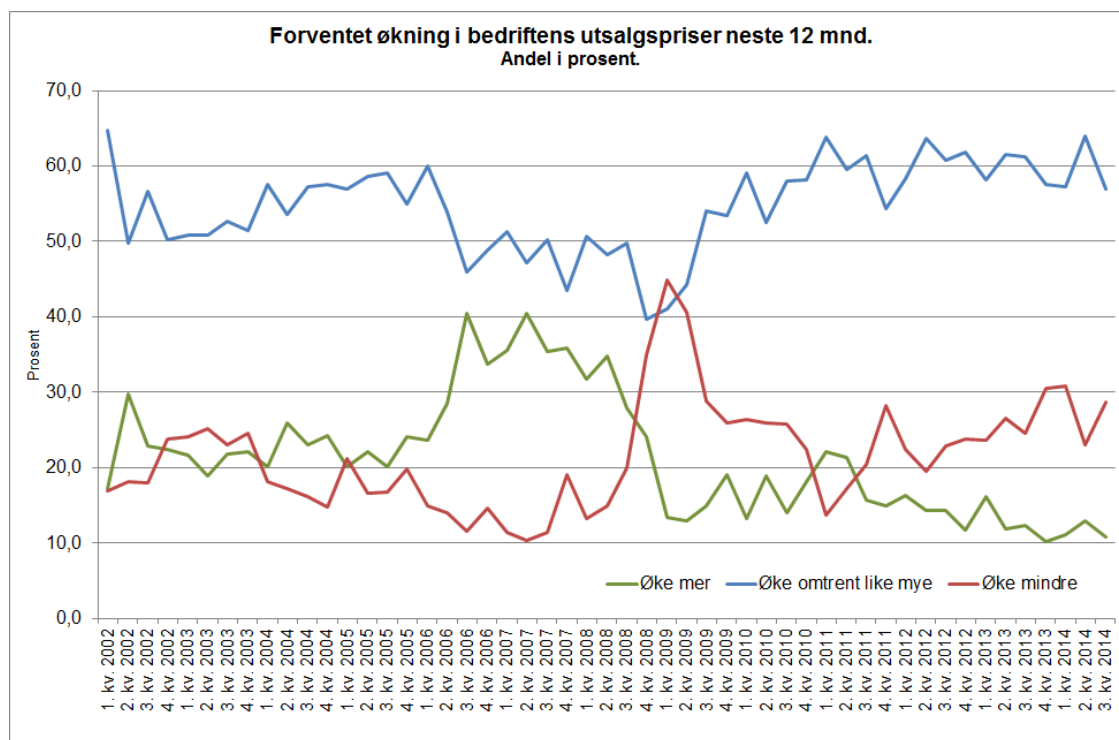
Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd

	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Øke mer	14,4	11,5
Øke omtrent like mye	75,9	75,9
Øke mindre	9,4	9,6
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Øke mer	8,2	13,9
Øke omtrent like mye	82,8	72,2
Øke mindre	9,0	12,5
Næringslivsledere totalt		
Øke mer	12,5	12,2
Øke omtrent like mye	78,1	74,7
Øke mindre	9,2	10,5
Utvalg	434	466

Andelen næringslivsledere som forventer at innkjøpsprisene vil øke mer de neste 12 måneder går ned fra 12,5 prosent i forrige kvartal til 12,2 prosent i tredje kvartal 2014. Andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke mindre går opp fra 9,2 til 10,5 prosent, og andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke omtrent like mye går ned fra 78,1 prosent til 74,7 prosent.

Indeks 17:

Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

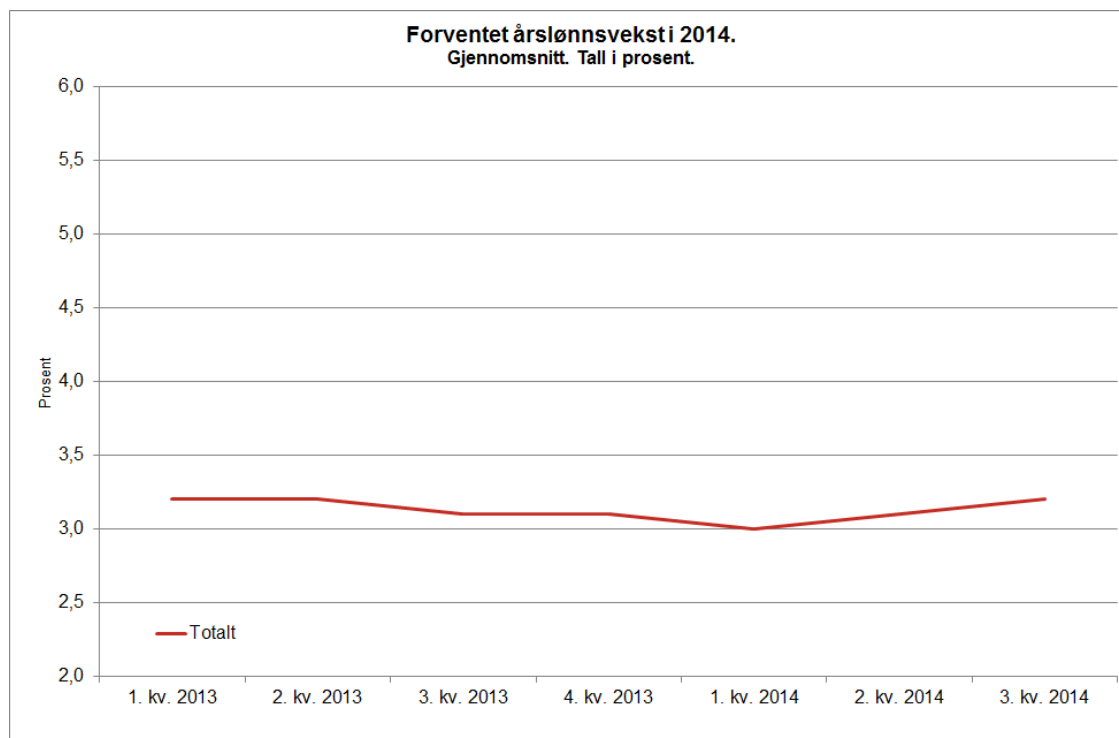
Forventet økning i bedriftens utsalgspriser
neste 12 mnd

	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Øke mer	14,3	10,2
Øke omtrent like mye	62,3	55,1
Øke mindre	23,0	30,3
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Øke mer	9,6	12,5
Øke omtrent like mye	67,4	61,1
Øke mindre	23,0	25,0
Næringslivsledere totalt		
Øke mer	12,9	10,9
Øke omtrent like mye	63,9	57,0
Øke mindre	23,0	28,7
Utvalg	434	466

Andelen næringslivsledere som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mer de neste 12 måneder er 10,9 prosent. Andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mindre er 28,7 prosent, og andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke omtrent like mye er 57,0 prosent.

Indeks 18:

Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2014?

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2014	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	3,1	3,2
Laveste verdi	-3,0	0,0
Høyeste verdi	6,0	10,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,4
Laveste verdi	0,0	1,0
Høyeste verdi	5,0	10,0
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	3,1	3,2
Utvalg (vektet)	418	428

Næringslivslederne sitt estimat for lønnsvekst i egen bedrift for 2014 er på 3,2 prosent, 0,1 opp fra forrige kvartal.

Indeks 19:

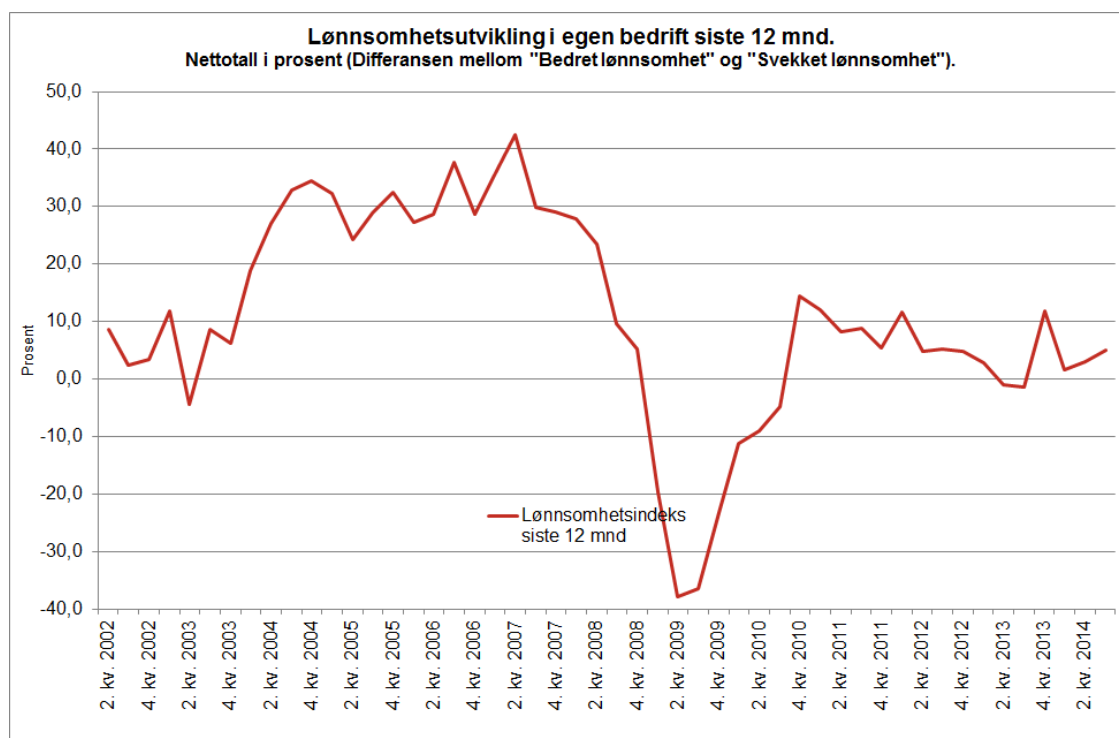
Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2015?

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2015	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi		3,1
Laveste verdi		0,0
Høyeste verdi		8,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi		3,2
Laveste verdi		0,0
Høyeste verdi		9,0
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi		3,2
Utvalg (vektet)		411

Næringslivslederne sitt estimat for lønnsvekst i egen bedrift for neste år er på 3,2 prosent. På grunn av en feil i spørreskjema er dette spørsmålet ikke stilt til næringslivsledere i første og andre kvartal 2014.

Indeks 20:

Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?

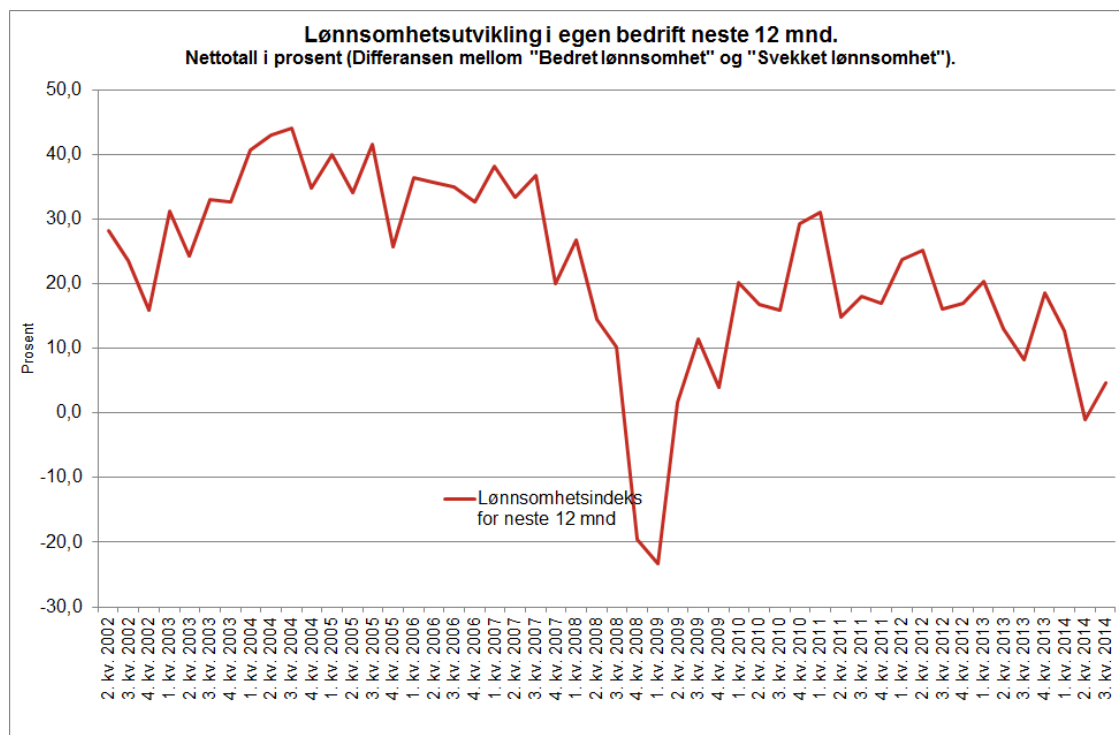

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Bedret lønnsomhet	35,8	37,6
Uendret lønnsomhet	30,4	30,7
Svekket lønnsomhet	33,4	31,7
Nettall (lønnsomhetsindeks)	2,4	5,9
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Bedret lønnsomhet	34,1	36,1
Uendret lønnsomhet	35,6	29,9
Svekket lønnsomhet	29,6	32,6
Nettall (lønnsomhetsindeks)	4,5	3,5
Næringslivsledere totalt		
Bedret lønnsomhet	35,3	37,1
Uendret lønnsomhet	32,0	30,5
Svekket lønnsomhet	32,3	32,0
Nettall (lønnsomhetsindeks)	3,0	5,1
Utvalg	434	466

Lønnsomhetsindeksen for siste 12 måneder er i tredje kvartal 2014 på 5,1 poeng, opp fra 3,0 i forrige kvartal.

Indeks 21:

Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 månedene?

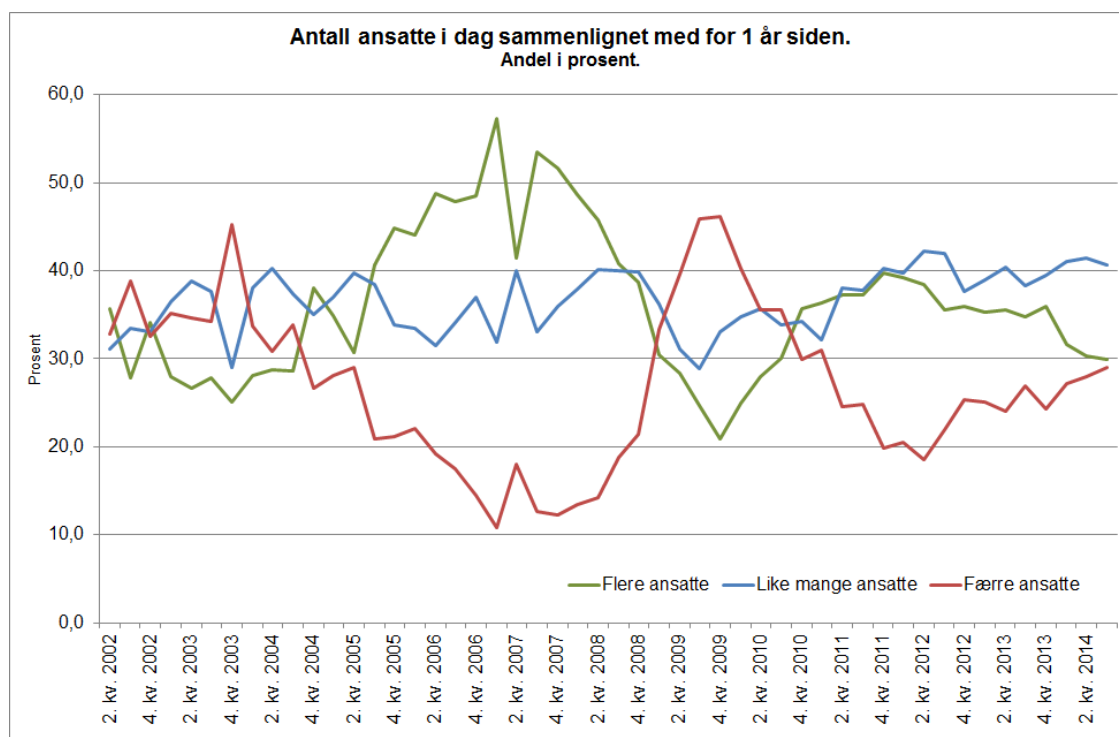

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Bedret lønnsomhet	26,7	26,4
Vil holde seg uendret	46,0	50,9
Svekket lønnsomhet	27,0	22,0
Netttotal (lønnsomhetsindeks)	-0,3	4,4
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Bedret lønnsomhet	23,7	26,4
Vil holde seg uendret	48,1	50,7
Svekket lønnsomhet	25,9	20,8
Netttotal (lønnsomhetsindeks)	-2,2	5,6
Næringslivsledere totalt		
Bedret lønnsomhet	25,7	26,4
Vil holde seg uendret	46,7	50,9
Svekket lønnsomhet	26,7	21,7
Netttotal (lønnsomhetsindeks)	-1,0	4,7
Utvalg	434	466

Lønnsomhetsindeksen for de neste 12 månedene går opp fra -1,0 poeng i forrige kvartal til 4,7 poeng i tredje kvartal 2014.

Indeks 22:

Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?

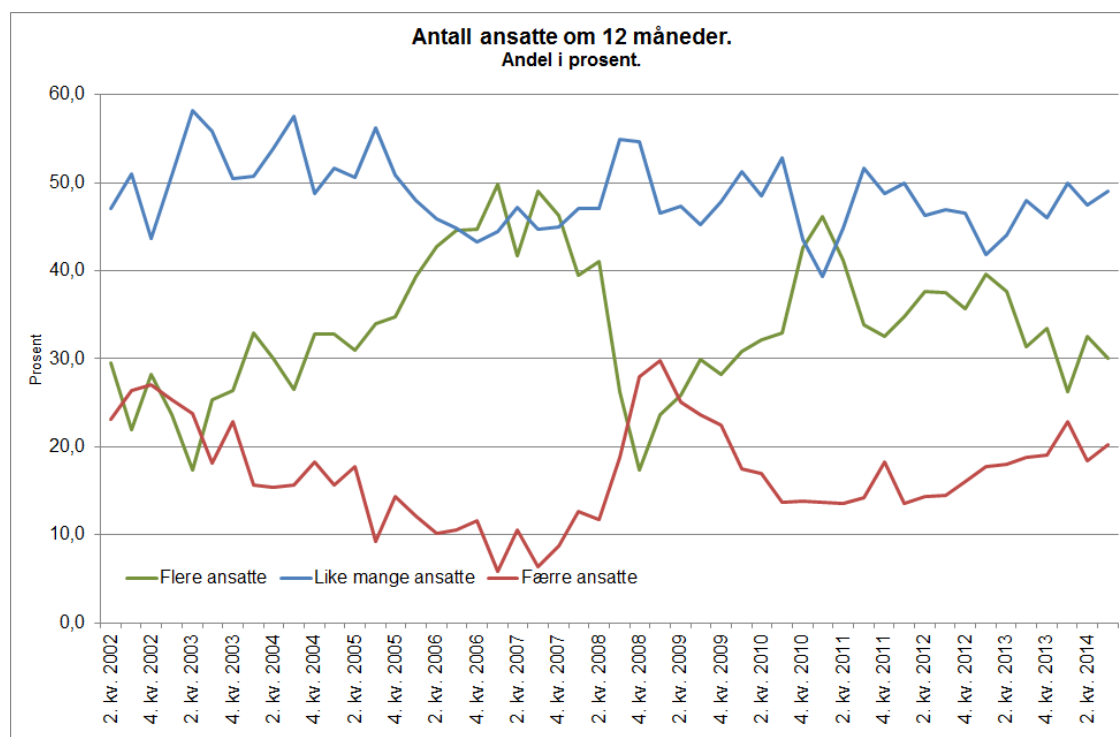

Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Flere ansatte	26,0	25,8
Like mange ansatte	44,7	43,5
Færre ansatte	29,0	30,7
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	-3,0	-4,9
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Flere ansatte	40,0	39,2
Like mange ansatte	34,1	34,3
Færre ansatte	25,9	25,2
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	14,1	14,0
Næringslivsledere totalt		
Flere ansatte	30,3	29,9
Like mange ansatte	41,4	40,6
Færre ansatte	28,0	29,0
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	2,3	0,9
Utvalg	434	466

Andelen næringslivsledere som oppgir at de har flere ansatte enn hva de hadde for 12 måneder er 29,9 prosent. Andelen som oppgir at de har færre ansatte er 29,0 prosent, mens andelen som oppgir at de har like mange ansatte er 40,6 prosent.

Indeks 23:

Tror du bedriften om 12 måneder vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

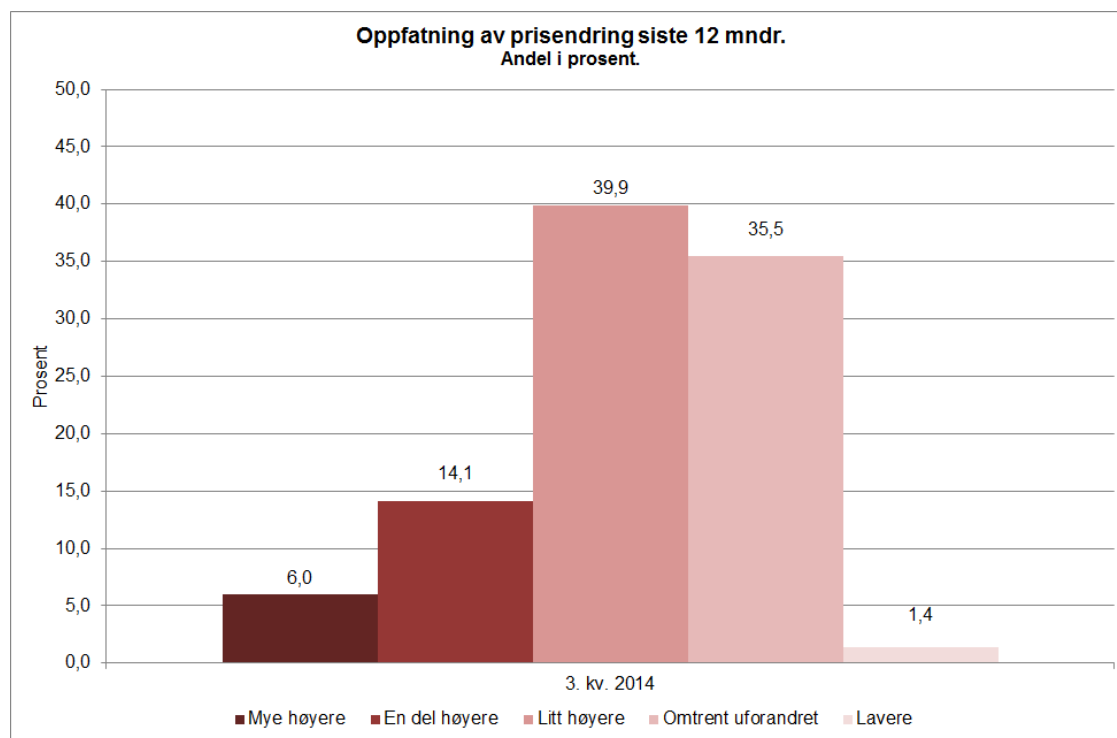
Antall ansatte om 12 mnd	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Flere ansatte	32,1	28,8
Like mange ansatte	47,8	53,3
Færre ansatte	19,1	18,0
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	13,0	10,8
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Flere ansatte	33,3	32,6
Like mange ansatte	46,7	39,6
Færre ansatte	17,0	25,7
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	16,3	6,9
Næringslivsledere totalt		
Flere ansatte	32,5	30,0
Like mange ansatte	47,5	49,0
Færre ansatte	18,4	20,3
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	14,1	9,7
Utvalg	434	466

30,0 prosent av næringslivslederne oppgir i tredje kvartal 2014 at de forventer å ha flere ansatte om 12 måneder, mot 32,5 prosent i forrige kvartal. Andelen som forventer å ha færre ansatte om 12 måneder går opp fra 18,4 prosent til 20,3 prosent, mens andelen som forventer å ha like mange ansatte er 49,0 prosent.

Resultater - husholdningene

Indeks 24A:

Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?

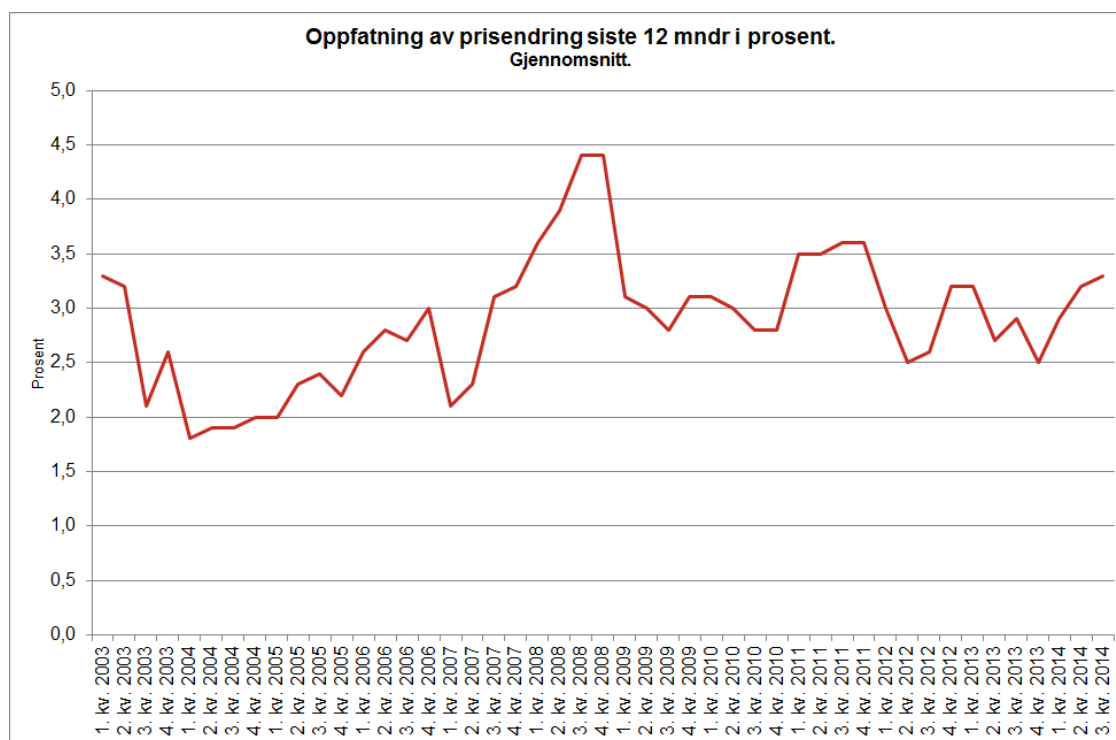

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd.		2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Husholdningene			
Mye høyere	Prosentandel	3,3	6,0
En del høyere	Prosentandel	11,9	14,1
Litt høyere	Prosentandel	38,5	39,9
Omtrent uforandret	Prosentandel	41,9	35,5
Lavere	Prosentandel	0,4	1,4
Utvalg		1000	1005

Andelen av husholdningene som var av den oppfatning at prisene på varer og tjenester er mye høyere enn for ett år siden er 6,0 prosent i tredje kvartal 2014. Andelen som oppfatter at prisene er lavere er 1,4 prosent. Andelen som oppfatter at prisene er omtrent uforandret er 35,5 prosent i tredje kvartal 2014.

Indeks 24B:

Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?

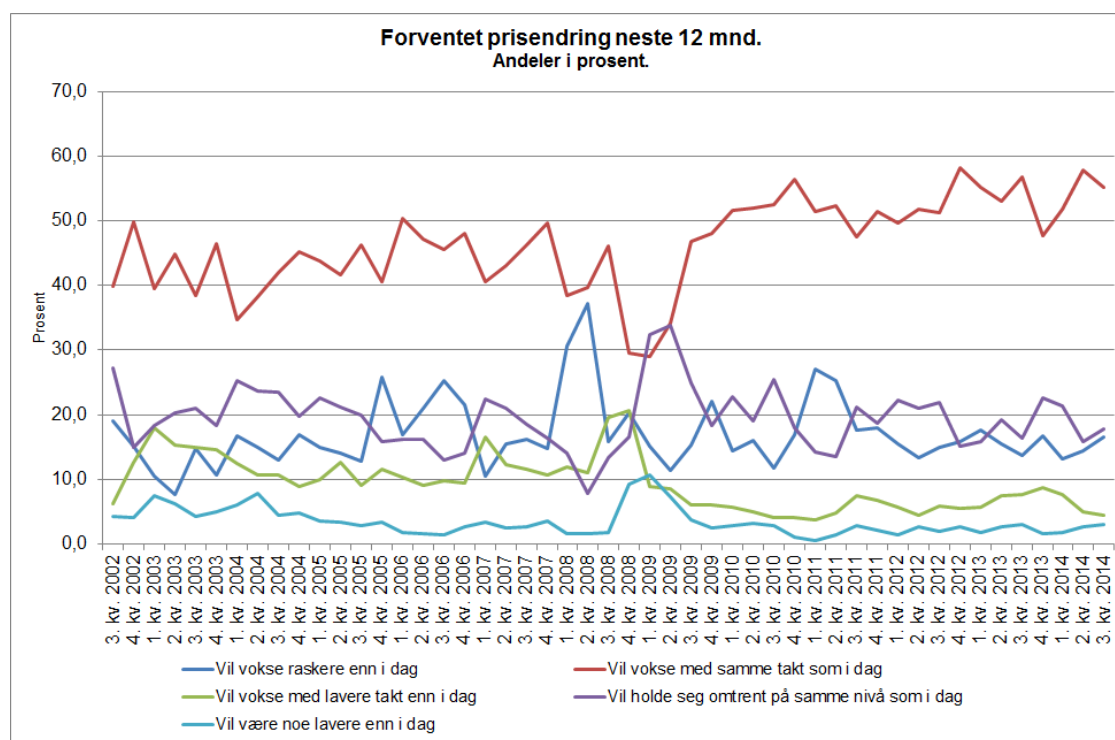

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd. i prosent	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	3,2	3,3
Utvalg	718	782

Oppfattet prisendring i prosent siste 12 måneder blant husholdningene er på 3,3 prosent i tredje kvartal 2014, som er det samme som i forrige kvartal.

Indeks 25A:

Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?

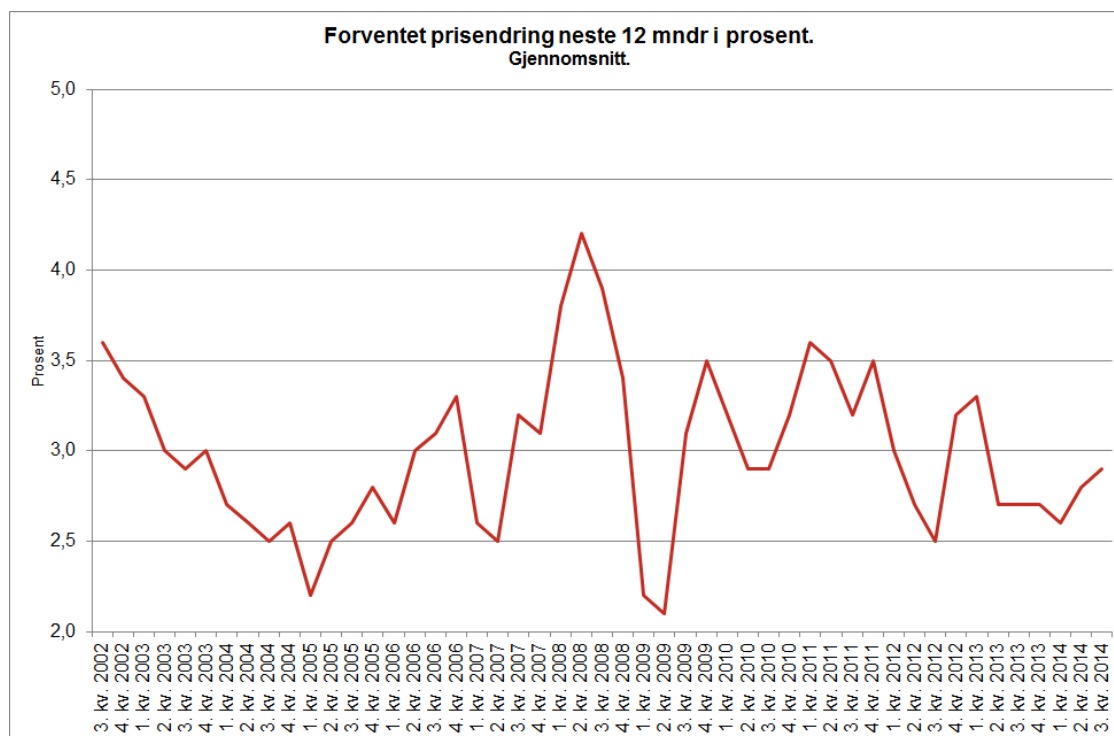

Forventet prisendring neste 12 mnd		2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Husholdningene			
Vil vokse raskere enn i dag	Prosentandel	14,4	16,5
Vil vokse med samme takt som i dag	Prosentandel	57,9	55,2
Vil vokse med lavere takt enn i dag	Prosentandel	4,9	4,5
Vil holde seg omtrent på samme nivå	Prosentandel	15,9	17,7
Vil være noe lavere enn i dag	Prosentandel	2,6	3,0
Utvalg		1000	1005

16,5 prosent av husholdningene forventer at prisene de neste 12 måneder vil vokse raskere enn i dag, mot 14,4 prosent i forrige kvartal. 55,2 prosent av husholdningene forventer at prisene på varer og tjenester de neste 12 måneder vil vokse med samme takt som i dag, mens andelen som forventer at prisene de neste 12 månedene vil være noe lavere enn i dag er 3,0 prosent.

Indeks 25B:

Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?

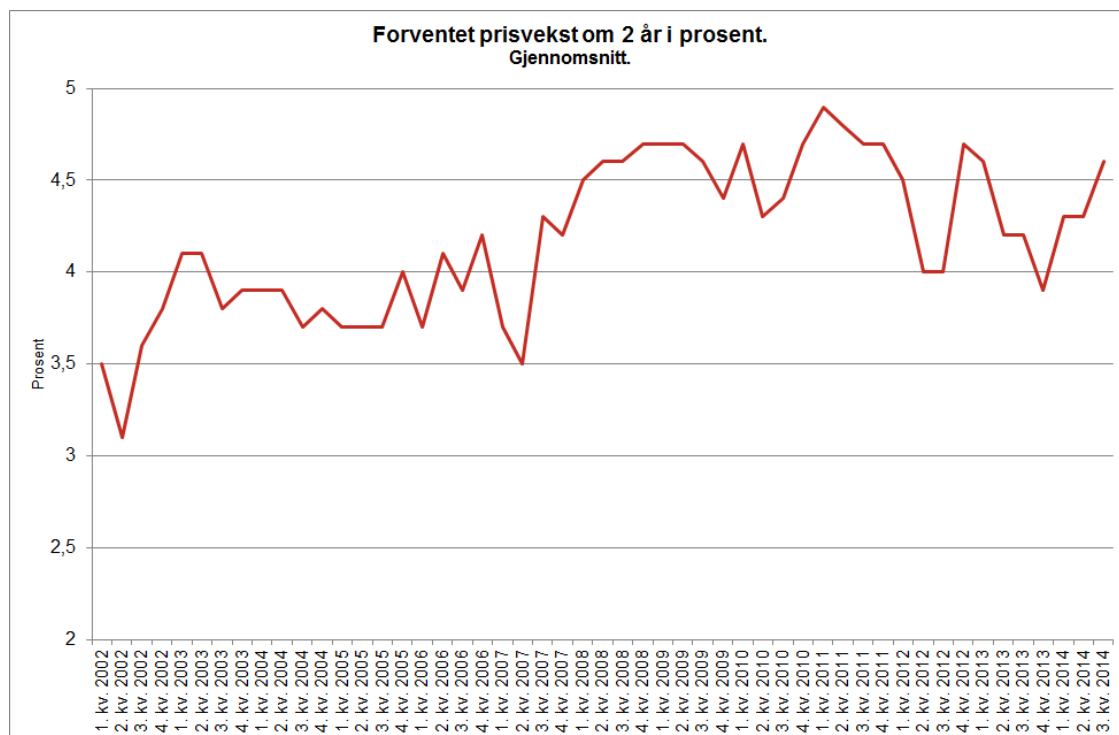

Forventet prisendring neste 12 mnd. i prosent	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	2,8	2,9
Utvalg	814	820

Forventet prisendring neste 12 måneder blant husholdningene er 2,9 prosent i tredje kvartal 2014, opp 0,1 fra forrige kvartal.

Indeks 26:

Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?

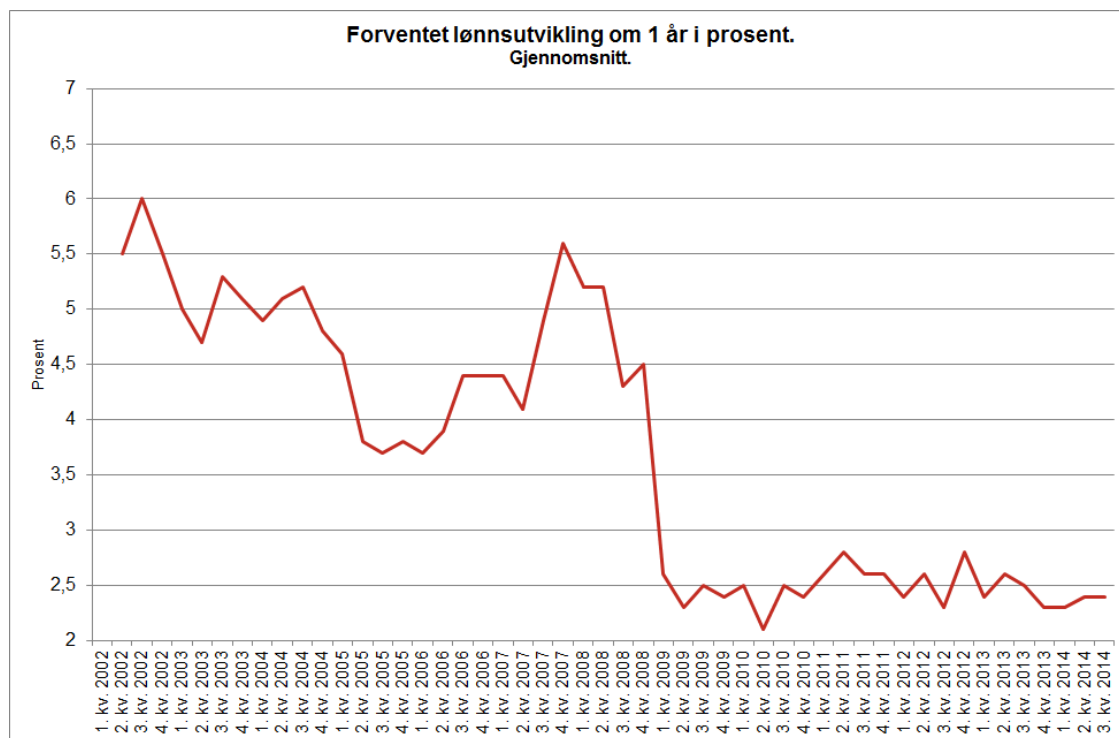

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	4,3	4,6
Utvalg	690	679

Forventet prisvekst om 2-3 år blant husholdningene er 4,6 prosent i tredje kvartal 2014, opp 0,3 fra forrige kvartal.

Indeks 27:

Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?

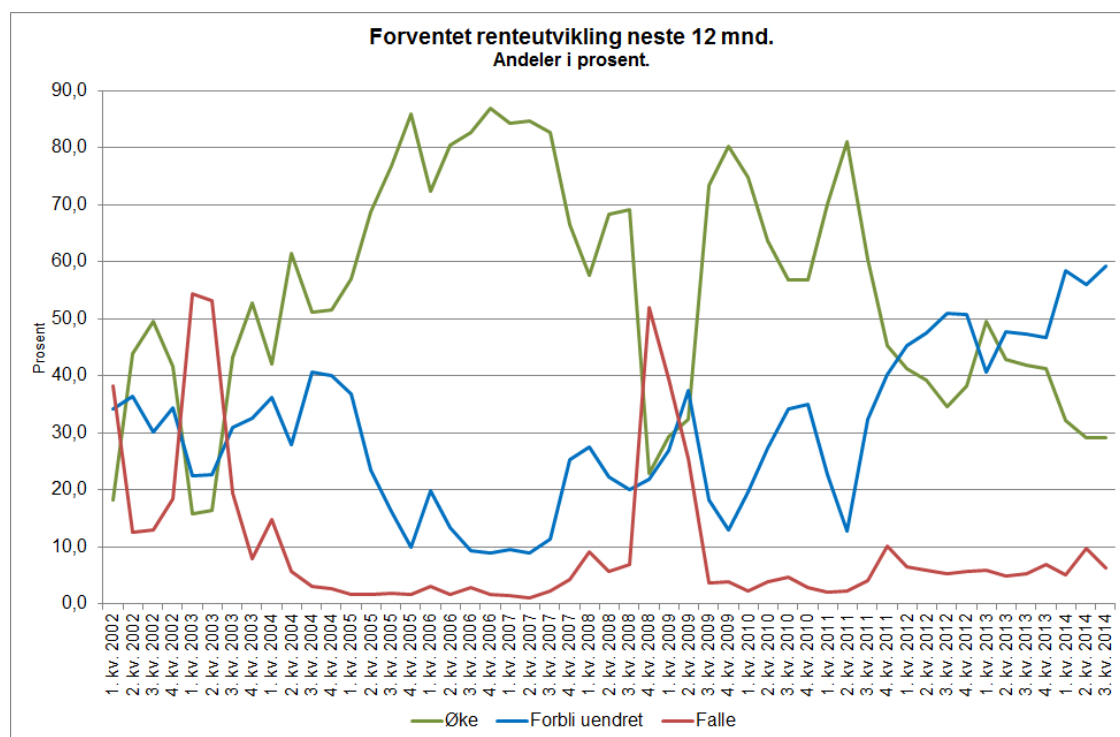

Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,4
Utvalg	793	805

Forventet lønnsøkning neste 12 måneder blant husholdningene er på 2,4 prosent, uendret fra forrige kvartal.

Indeks 28:

Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Forventet renteutvikling neste 12 mnd	2. kvartal 2014	3. kvartal 2014
Husholdningene		
Øke	29,1	29,1
Forbli uendret	55,9	59,2
Falle	9,8	6,3
Utvalg	1000	1005

Andelen av husholdningene som forventer en økning i rentene er 29,1 prosent i tredje kvartal 2014. 6,3 prosent forventer at renten vil falle, mens 59,2 prosent forventer uendret rente.

Tekniske kommentarer - økonomene og partene i arbeidslivet

Utvalg og utvalgsmetode

Undersøkelsen er basert på respondentlister fra tidligere undersøkelser. Disse listene er oppdatert med nye aktører både blant økonomene og partene i arbeidslivet. I tillegg er listene korrigert for respondenter som ikke lenger er relevante.

Antall intervjuer

I denne undersøkelsen er det gjennomført totalt 60 intervjuer blant økonomer innenfor akademia og finansnæringen, samt representanter for partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner. Av disse intervjuene er 40 av respondentene økonomer og 20 respondenter kommer fra partene i arbeidslivet.

Vekting

Resultatene i denne undersøkelsen er ikke vektet.

Metode for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført på web ved bruk av datainnsamlingsverktøyet Confirmat. Respondentene er invitert til å delta ved utsendelse av e-post.

Tidspunkt for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført i tidsrommet fra 19. til 27. august 2014.

Ekstremobservasjoner

Ekstremobservasjoner over 8 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen.

Tekniske kommentarer - næringslivslederne

Utvalg og utvalgsmetode

Undersøkelsen er representativ utvalgsundersøkelse av bedriftsledere i norske bedrifter med 20 ansatte eller flere. Undersøkelsen er gjennomført gjennom Opinion representative næringslivspanel. Dette panelet er rekruttert gjennom Opinion kvartalsvise næringslivsundersøkelse (Norges næringslivsundersøkelser - NNU®).

Antall intervjuer

Det er gjennomført totalt 466 intervjuer blant bedriftsledere i næringslivet i denne undersøkelsen.

Vekting

Resultatene er vektet basert på variablene geografi (landsdel), sektor (bransje) og antall ansatte i bedriften.

Datainnsamling

Feltarbeidet er foretatt på web ved bruk av datainnsamlingsverktøyet Confirmit. Respondentene er invitert til å delta ved utsendelse av e-post til deltakerne i panelet.

Tidspunkt for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført i tidsrommet fra 4. til 25. august 2014.

Ekstremobservasjoner

Ekstremobservasjoner over 11 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen.

Tekniske kommentarer - husholdningene

Utvalg og utvalgsmetode

Undersøkelsen er representativ utvalgsundersøkelse av befolkningen som er 15 år eller eldre. 60 prosent av intervjuene er gjennomført på fasttelefon og 40 prosent er gjennomført på mobiltelefon.

Antall intervjuer

Det er gjennomført totalt 1005 intervjuer blant norske husholdninger.

Vekting

Resultatene er vektet basert på variablene geografi (landsdel), alder og kjønn.

Datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført ved telefonintervjuer (CATI). Telefonintervjuene er gjennomført av Norstat Norge på oppdrag av Opinion.

Tidspunkt for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført i tidsrommet fra 11. til 18. august 2014.

Ekstremobservasjoner

Ekstremobservasjoner over 11 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen.